ALDO ȘI AMINTA

SAŬ

BANDIȚIĬ

DE

C. BOERESCU.

BUKURESTI.

TIPOGRAFIA BISERICEASKA DIN ST. MITROPOLIE.

1855.

Iȣбite fpate!

Sînt dȣoĭ anĭ tpekȣцĭ de kînd tȣ liпseшtĭ din mijlokȣlȣ̆ soцietъцiĭ noastpe: Цapa în kape te aflĭ цĭ a пpokȣpatȣ̆, în timпȣlȣ̆ aчesta, шi ideĭ шi simцipĭ fpȣmoase, kape te fъчeaȣ̆ oape-kȣm sъ ȣiцĭ пentpȣ пȣцinȣ̆ sȣfepinцele patpiĭ noastpe. Eȣ̆ însъ, lipsitȣ̆ de aчelea, пpezinte la atîtea eвenimente kalamitoase, n'am fъkȣtȣ̆ de kît sъ sȣsпin asȣпpa dȣpepiлop eĭ... N'am чe-цĭ tpimite altȣ̆, fpatele meȣ̆, пentpȣ atîtea tpȣde nesȣfepite, de kît aчeastъ simпlъ пoвestipe a timпilop tpekȣцĭ, în kape-mĭ am гъsitȣ̆ adesea pefȣцiȣлȣ̆, шi am kъȣtatȣ̆ sъ mъ konsol de atîtea neвoĭ!

Sъ nȣ te aшteпцĭ dapъ, iȣвite fpate, a гъsi în aste neînsemnate pîndȣpĭ matȣpitatea ȣnȣĭ jȣne чe a eшitȣ̆ din aniĭ koпilъpiĭ sale: în пpezenцa atîtop infoptȣne nȣ пȣtea sъ-mĭ вopвeaskъ de kît inima mea; sentimentȣlȣ̆ mĭ le a diktatȣ̆, шi poate kъ вoiȣ̆ fi kȣlпaвilȣ̆ înaintea пaцienцiĭ· Tȣ însъ admite-le ka omaцiȣlȣ̆ чelȣ̆ maĭ inoчentȣ̆ чe a пȣtȣtȣ̆ sъ-цĭ fakъ

iȣвitȣlȣ̆ шi devotatȣlȣ̆ tъȣ̆ fpate
C. BOERESCU.

1855 Ianȣapie 25.
Бȣkȣpeшtĭ.

ALDO ȘI AMINTA

SAŬ

BANDIȚIĬ

PARTEA I.

Les actions des hommes sont une semence féconderépandue sur les champs obscurs de l'avenir, confiée avec espérance aux divinités fatales.

Schiller.

I.

Timпȣlȣ̆ пȣ a грьmъditȣ̆ atîцea anї în memopia ачелȣia че sȣsпinъ, de kînd fie-kape вale a цiranцilop Kapпaцї epa o foptepeцъ mȣпitъ de пatȣpъ a xaïdȣчilop пoщpi; de kînd fie-kape чimъ skotea ȣпȣ̆ eko ka sъ pъsпȣпzъ la вочea бpaвilop, че înkinaȣ̆ în sъпъtatea kъпitaпȣlȣї lop, щi kȣlmea вечiпъ, peвiбpîndȣ-o, o peпȣpta kȣ dparȣ̆ astfelȣ̆ пъпъ la Бȣчечї.

Tolȣ̆ se maї цine 'п leцeпde вiptȣtea moщilop пoщpi, lokȣlȣ̆ tpiȣmfȣlȣї lop, щi oпoapea a maї mȣltop sпelȣпче, lokȣ̆ de skъпape alȣ̆ вp'ȣпȣї epoȣ̆;

Dap ȣïtapea din zi în zi kpeщte, щi memopia tpe-

kȣlȣĭ nostpȣ, пepindȣ пе nesimцite, пȣ пе maĭ adȣче a-
minte de чеea че fȣpъ пъpinцiĭ noшtpi. Pomînȣlȣ, în-
гpozitȣ de dȣpepiлe sale, kaтъ пȣmaĭ a-шĭ plînцe sȣfe-
pinцele lȣĭ, шi цeme în тъчеpe fъp' sъ apate lȣmiĭ aчеea
че ap пȣtea el. Sdpoвitȣ de ȣnȣ sekolȣ шi жȣmъtate de
aчеa цintъ stpeinъ че o adȣse Пъkatȣlȣ în sînȣlȣ Пatpiĭ
sale, înгieцatȣ de гpoaza omȣlȣĭ din Nopdȣ, el пȣ maĭ
шtie kînd lȣmea ziчеa odatъ: „S'a deшteпtatȣ Pomînȣlȣ,
шi вaĭ de aчеla че вa mepita pъsвȣnapea lȣĭ!“

Kȣ toate aчеstea zioa înвiepiĭ пȣ e depapte, пaцiȣ-
пele шĭ aȣ adȣsȣ aminte de liвepatopiĭ lop, шi Pomînȣlȣ
a înчепȣtȣ sъ-шĭ kȣnoaskъ letapцia în kape a kъzȣtȣ!

Вeniцĭ dap kȣ тoцi, вoĭ че înkinaцĭ Пatpiĭ вiaцa шi
вiitopȣlȣ вostpȣ, вeniцĭ de sȣsцinaцĭ împpeȣnъ kȣ mine
пe sepȣlkpele epoilopȣ kъzȣцĭ, kъчĭ вiaцa lop fȣ вiaцa
Пatpiĭ noastpe, шi daka чepȣlȣ пe вa пepmite, вom пȣtea
шi noĭ odatъ sъ imitъm faпteлe lop!

II.

Epa la înчепȣtȣlȣ sekolȣlȣĭ alȣ XIX-lea, kînd пoпoliĭ
îшĭ kъȣtaȣ penaosȣlȣ în sînцele lop, шi kînd ȣnȣ пȣoȣ
Alessandpȣ învinse spada lȣĭ Atila пȣ maĭ пȣцinȣ fȣnestъ
de kît a aчеstȣĭ epoȣ! Atȣnчĭ пe mȣпцiĭ noшtpi fîlfîeaȣ
maĭ mȣlte stindapde; desчеndenцiĭ лȣĭ Tpaianȣ, demnĭ
fiĭ aĭ пatpiĭ lop пpimitiвe, alepгaȣ la вedepea лȣĭ, ka esi-
latȣlȣ че-шĭ вede iapъ kъminȣlȣ. Tpîmвiцa pesвelȣlȣĭ pe-
sȣna din пatpȣ пъpцĭ ale Pomîniĭ, шi пȣmaĭ laшȣlȣ kъta
a se askȣnde: пъskȣtȣ în întȣnepekȣ, lȣmina-lȣ spъĭmînta.

La пoalele ȣпop înълцimĭ пemъsȣpaвile se 'ntindea
o dpȣmвpaвъ въlpînъ ka шi Timпȣlȣ. Вîpfȣpile чipkȣm-
вечine, kape se asвîpleaȣ titaniче пînъ лa пȣopĭ, ame-
пinцaȣ de depapte пe nemikȣlȣ че ap fi kȣtezatȣ sъ вpaвe

помпоasa-le пъlцime, ka sъ ръпeaskъ din sînȣlȣ lop пe aчeia чe natȣpa ap fi opdonatȣ a-ĭ апъpa; пръпastiile чe se lъsaȣ în пaptea опȣsъ epaȣ aшa de пpofȣnde, în kъt aĭ fi пȣtȣtȣ ziчe kъ пiчiopȣлȣ lop sepвъ dpentȣ вazъ o-чeanȣlȣĭ sȣtepanȣ. Natȣpa aчi, de шi inkȣltъ, dap epa mȣltȣ maĭ гpandioasъ în simплitatea eĭ, de kît daka omȣlȣ s'ap fi silitȣ a o пepfekцiona; kъчĭ пé ȣnde a atinsȣ вpaцȣlȣ sъȣ, n'a ръmasȣ de kît pȣine 'nгpite de sekolĭ, kape spȣnȣ tpȣfia шi вanitatea lȣĭ? Moaptea lȣ a пpeȣpmatȣ în totȣ пasȣlȣ чe a fъkȣtȣ, шi destpȣkцiȣnea fȣ fapȣлȣ sъȣ kondȣkъtopȣ!

III.

Dap пъmîntȣlȣ aчesta ръmъsese intaktȣ пъnъ akȣm? пȣ пȣtȣse oape mȣpitopiĭ sъ пpofite de опoptȣnitatea aчestȣĭ lokȣ чe fopma ȣnȣ foptȣ inespȣmnaвilȣ?..

Ȣnȣ mititelȣ пalatȣ, чe aвea [fopma deцeнepatъ a ȣnȣĭ kastelȣ din eвȣlȣ medianȣ, epa askȣnsȣ în aчea dȣmвpaвъ, шi pezematȣ de koastele ȣneĭ pîpe; чeea чe пpoвa kъ omȣlȣ lokȣeшte пe aчea вale înfiopъtoape. Nȣ epa însъ omȣlȣ kȣnidiтъцiĭ; ȣnȣ instiktȣ maĭ noвilȣ îlȣ îmпinsese aчi: dopinцa de a fi indeпendentȣ epa sinгȣpa sa kpimъ, шi astȣ mȣnte, maĭ simцitopȣ la pȣгъчȣniлe lȣĭ, îĭ deskoпepise totȣ чe aвea maĭ skȣmпȣ, шi-lȣ апъpa kȣ вaliditatea în kontpa nemiчilop чe-lȣ пepsekȣta. — Adesea opĭ oвiektele neanimate kompъtimeskȣ шi пe ajȣtъ în disгpaцia noastpъ maĭ mȣltȣ de kît aчeste kopпȣpĭ пe kape le nȣmimȣ simцitoape!

IV.

„Binatȣ! ȣpa!“ fȣpъ sȣnetile чe 'ntpepȣnsepъ пpo-

fsnda tъчере a nопціĭ, ka o lіръ aroniile dsрерiĭ. Sromotslš s'апропia din че în че; sпš tропotš de kaĭ se alsnra пînъ 'n estpemitъціle ачestop въĭ, шi apборiĭ dsmбpъвiĭ, adiaцĭ de вънtš, пъреаš kъ se înklinъ tpsпeĭ kape sosea.

Ерaš ачешtia sбipiĭ, kape kъstaš sъ dea пeste kslkswslš biktimelop че жspase sъ-шi ръsбsne, saš вр'o бandъ amikъ че adsчea вр'o ноstale soцilop sъĭ?... Ера însъшĭ Брав, еposlš шi Къпitanslš a tpeĭ ssle, loksitopslš ачestop msnцĭ.

Totš se peaniмъ la апропiepea lop: noaptea îшĭ maĭ albi negpslš sъš въlš, шi Opoapea, divinitatea astop msnцĭ, lsъ o fopmъ maĭ timidъ.

Maĭ ера пsцinš пînъ la alбa zioъ, шi воiniчi netpeksš pestslš nonціĭ la ospъцslš че li se препарase, înkinîndš kape de kape în sъnъtatea kъпetenіĭ lop. — Брав ера în kanslš meseĭ, noбilslš sъš kopпš, че пspta o fpsnte mъpeaцъ, întpeчea n'alš soцilop sъĭ, шi în пъtpsnzъtopiĭ sъĭ oikĭ se вedea fokslš че animъ пe omslš чelš liбepš.

„Deшерt astъ ksпъ, le zise el, în onoapea nsmelsĭ вostps, konіĭ meĭ; fie ka toate nikъtspile eĭ sъ peîntinepeaskъ sînџe шi kspaцislš вostps! — Ssnt natps anĭ de kînd ea чipkslъ în mîinile noastpe, feliчitîndš-ne de biktopiile че am peпsptatš! de natps anĭ, пъtaцĭ de sънџе, înkinъm d'asspпa kadaвpeлop че am доборitš! Niчĭ o datъ fpika ns-шĭ гъsi sпš лokš în inima воastpъ, niчĭ o datъ moaptea ns aвs fiopĭ пentps воĭ. Tipaniĭ fs sinrspa idpъ че kъtaцĭ a loвi, шi tipaniĭ ne препаръ azĭ moaptea, konіĭ meĭ! вom sdpoбi însъ opĭ че вapiepĭ kâ sъ ажsnџem la dîmпiĭ, sъ ажsnџem de бsnъ вoe, ks snada în mînъ, iap ns ks lanцslš de fiĭš!

„D'aksm nainte kapiepa noastpъ se skimбъ de totš;

пînъ azĭ ne am жȣntatȣ̆ ka вandiцĭ, шezîndȣ̆ noantea la пîndъ, шi zioa ’n пъdȣpĭ; d’aчĭ înkolo вom mepџe în faцa lȣmiĭ, шi пe kîmпȣlȣ̆ de onoape вom шti sъ mȣpim пînъ la ȣnȣlȣ̆. Kȣpaџiȣ̆, koniĭ meĭ! Глоpia ne adastъ шi Pomînĭ вop шti sъ noaple laȣpi eĭ!

„Sъ maĭ вem dapъ kȣ toцi, sъ maĭ deшeptъm la kȣпe, kъчĭ astъ вiaцъ e dȣlче пentpȣ вanditȣ̆!“

— „Aшa, stpigapъ kȣ toцi, sъ вem kъчĭ astъ вiaцъ e dȣlче пentpȣ вanditȣ̆!“ шi se ’ntpeчeaȣ̆ fiekape a loвi kȣпa kъпitanȣlȣĭ lop.

Astfeлȣ̆ mepse kpeskîndȣ̆ гromotȣlȣ̆ aчesteĭ liвaцiȣnĭ, шi ȣnȣ̆ „Viвatȣ̆“ pepetatȣ̆ fȣ finitȣлȣ̆ aчesteĭ epoiче чine, kînd Бpae se petpase.

Шi kape din noĭ nȣ sȣsпinъ dȣпe ȣnȣ̆ asemineа os-пъцȣ̆! чine nȣ ap delъsa magnifiчenцa пalatelop пentpȣ o opъ petpekȣtъ kȣ aчestĭ amiчĭ aĭ infoptȣneĭ! niчĭ ȣnȣ̆ tesaȣpȣ̆ n’ap пȣtea sъ egale пompozitatea aчesteĭ пalȣpĭ; eшĭ, monapче, din laвipintȣlȣ̆ în kape te aĭ пepdȣtȣ̆, шi вiindȣ̆ aчilea, pekȣnoaшte пȣtepea че aĭ insȣltatȣ̆!...

V.

Se lȣminase de zioъ kînd osпъцȣlȣ̆ fȣ tepminatȣ̆; dap tpȣпa oвositъ de inkȣpsiȣnele noптȣpne, kъȣtъ sъ гȣste пȣцinȣ̆ penaosȣ̆ sȣвt aчeĭ apвopĭ sekolapĭ, a kъpop плete îmвъtpînite de mȣлцimea anilop, skoteaȣ̆ niшte sȣnete вaџe че te îndemnaȣ̆ la somnȣ̆.

Dap пpintpe aчeшtĭ вandiцĭ se aflaȣ̆ ȣniĭ din kape sȣfepinцele nȣ lъsase de kît ȣn skeletȣ̆ tpъindȣ̆, шi kape aшteптaȣ̆, kȣfȣndaцĭ în aspipaцiȣnele lop diвine, sъ salȣte fpȣmosȣlȣ̆ pъsъpitȣ̆. Fȣџindȣ̆, aвandonîndȣ̆ soцietatea, fiindȣ̆ пepsekȣtaцĭ ka шi soцiĭ lop, eĭ sпepaȣ̆ kȣ toate astea niшte zile шaĭ fepiчe, kъчĭ ilȣziȣnile ’sȣ̆ плъkȣte opĭ-kъpȣĭ mȣ-

pitopȣ; ші se pȣгaȣ, kъчї чepȣlȣ le epa 'nainte, ші nimenї nȣ le tȣpбȣpa пачеа ші liniштеа че aflase aчі.

Eї aвeaȣ ȣnȣ apвope dpentȣ temnlȣ, a kъpȣї вoltъ epa infinitȣlȣ; вoчea ші pȣгъчiȣnele lop nȣ epaȣ тъpџinite de okolȣlȣ ȣnȣї zidȣ mȣчezitȣ, чі libepe ka вîntȣlȣ se pidikaȣ пînъ la чepȣ; lamпa че apde în onoapea lȣї Kpistȣ, nȣ epa o faklъ tonitoape, пe kape o stinџe skȣmпъtatea oamenilop, чі steaoa zileї, ашезатъ пe mapџinile Opientȣlȣї, înkȣnȣnatъ de splendida sa aȣpeolъ, le lȣmina kaptea Ȣnivepsȣlȣї, ші eї чiteaȣ întp'însa leџile lȣї Isȣsȣ, nestaбilite înkъ пe aчestȣ пъmîntȣ! Eї nȣ epaȣ siliџї s'askȣlte niште imne monotone, întonate de o вoчe saȣ ȣnȣ instpȣmentȣ falsȣ; пasepile inoчente kîntaȣ гlopia Чelȣї Înaltȣ, ші diвinele lop konчepte stpъбъteaȣ пînъ la dînsȣl; iap fȣmȣlȣ че se apidikъ în onoapea lȣї, epa pooa dȣпe kîmпiї!...

Ші чine epa aчelȣ жȣne palidȣ, pezematȣ de o stînkъ, d'alъtȣpea ȣnȣї бъtpînȣ, че вenise aчi sъ se poaџe, ші sъ kontîmпle soapele pъsъpindȣ?... Фъчea el papte din tpȣпa lȣї Бpaв, saȣ, simпlȣ пъstopȣ, вenise aчilea sъ-шї пlînгъ soapta sa?... Epa Aldo, sekpetapȣlȣ lȣї Бpaв, spaїma пemiчilop, џeniȣlȣ tpȣпeї ші spepanџa Kъпitanȣlȣї sъȣ.

Aбia de dȣoъ-zeчї de anї, ші-шї aбandonase totȣ ka sъ se fakъ вanditȣ. Dap skoпȣlȣ lȣї epa noбilȣ, iap nȣ o dopinџъ de patimї вȣlгape; adeвъpatȣ fiȣ alȣ Dȣpepiї, el вenise sъ-шї гъseaskъ o moapte maї sigȣpъ, ші sъ apȣпче în negpȣlȣ Ȣïtъpiї tpekȣtȣlȣ, вiitopȣlȣ ші гlopia sa. Faџa lȣї epa konsȣmatъ de sȣfepinџe, aбia maї konsepвa fpeskeџa tinepeџiї; negpi sъї oкї, înkъpkaџї de џene, se îndpeptaȣ maї de mȣlte opї kъtpe чepȣ, ka kȣm ap fi вoitȣ sъ se poaџe, ші anoї пъpeaȣ delipaџї în pepaosȣlȣ lop; ȣnȣ fokȣ mistepiosȣ ші sȣбlimȣ apdea în kъȣtъtȣpa

sa: nietatea ші ръсвънареа, оrgoliвлй ші kompъtimipea пъреай a fi estpemitъціle kв kape se lвnta. — Бъtpînвlй че sta anpoane de el, maptipй alй Kalamitъцiĭ ші alй Esnepienцeĭ, nlînцea adesea dвpepile lвĭ, ші kъta sъ konsole astъ inimъ sdpoвitъ npea de timnвpiй!

„Тв nв maĭ вiцĭ tpekвtвlй, îĭ zise el; aчea imaцine a konilъpiĭ tale te tвpmentъ în momentele чele maĭ dвlчĭ. Aldo, вezĭ kît de seninй e чepвlй, kît de fpвmoasъ e Ръсъpipea, kît de гpaцiosй ne зъpîde toatъ natвpa! Ea e inoчentъ, amikвlй meй, ші вineвoitoape nentpв чeĭ sвfepinzĭ; tв tpъeшtĭ akвm întp'însa, de чe nв eшtĭ ka ea, de чe nв te înвeseleшte fpвmвseцile eĭ? — Lasъ, Aldo, aчele rîndвpĭ fвneste: — nandвpвlй n'ape de kît snada ші ne D-zeй!"

„O! amiчe, îĭ ръsnвnse жвnele, aшa kpedeam ші eй, dap ilвziвnile m'aй înшelatй, ші am въzвtй kъzîndй toate snepanцele mele. Sokoteam kъ înpolîndвmъ în aчeastъ tpвnъ, dвkîndй o вiaцъ вaгaвondъ ші noate kiap infamъ, вoiй вita totвlй, вoiй вita lвmea, ші mъ вa desfъta швcpatвlй rloanцelop. Nimikй însъ, amiчe, noĭ fвцim, de lвme sokotindй sъ lъsъm întp'însa tediвlй, desгвstвlй disnepapea, dap ele ne вpmeazъ în totй lokвlй, ші peзвenipea lop kpeшte împpeвnъ kв dвpepea noastpъ: natвpa în sinгвpъtate nв faчe de kît sъ peînoeaskъ kinвpile aчelвia чe a kвnoskвtй o datъ ne oamenĭ! Lвmea, пъpintele meй, e вnй eko чe papkвpъ totй вniвepsвlй: вpindй s'o вitъm, ne deшteantъ sгomotвlй sъй; вoindй sъ fвцim de dînsa, noĭ dъm neste imaцinea eĭ. Nikъepĭ nв aвem skъnape, daka nв în лakpemeлe ші dвpepea noastpъ. Natвpa konsolъ ne чeĭ fepiчiцĭ, — infoptвnaцiĭ nв aй skъnape de kît în mopmîntй!"

Ші noвilвlй Aldo, kв fpвntea nlekatъ ne вpaцвlй sъй, kъta spre пъmîntй ka kвm ap fi вoitй sъ-ĭ чeapъ na-

чea kape dopea. Totȣ чe sȣfepea el se konsȣma întp'însȣl, ши нȣmaĭ Бълpînȣlȣ, aчestȣ konfidentȣ ши пъpinte alȣ съȣ, нȣtȣse съ inџeleaгъ kaȣza dȣpepilop lȣĭ. Amopȣlȣ sȣбjȣгase aslъ inimъ џenepoasъ, ши pesȣвenipea aчeleĭ femeĭ ръпitoape tȣpбȣpa пaчea lȣĭ Aldo, чe fȣџise de dînsa ka съ поatъ lȣa apmele пentpȣ патpia sa. Ne maĭ нȣtîndȣ tpъi în mijlokȣlȣ ȣneĭ soџietъџĭ kopȣnte, sȣnt infamȣlȣ peџimȣ fanapiotikȣ, el îшĭ aвandonъ пe iȣбita sa, ши fȣ чelȣ dintîiȣ kape salȣtъ stindapdȣlȣ tpikolopȣ înълџatȣ de Бpaв.

Dap fapmekȣlȣ amopȣlȣĭ e aшa de tape! inimile чele maĭ mapџiale kadȣ adesea sȣвt impepiȣlȣ съȣ. Aldo нȣ нȣtȣ съ skaпe de aчeste tentaџiȣnĭ, kъчĭ amopȣlȣ e kȣ atît maĭ пȣtepnikȣ kȣ kît sȣntemȣ maĭ depapte de femeea чe adopъm. Dap Aldo simџea нȣmaĭ aчele пasiȣnĭ вiolente, iap нȣ epa dominatȣ de ele; патpiotȣ din inimъ ши konвinkџiȣne, el нȣ uȣtea съ kazъ la pesȣвenipea amopȣlȣĭ съȣ; ши daka пъpea deskȣpajiatȣ kîte o datъ, asta пpoвenea maĭ kȣ seamъ din pesentimentȣlȣ чe aвea kontpa inemiчilop патpiĭ sale, din impaчienџa d'a se вedea în zioa pъsбȣnъpiĭ, ши, чe съ ziчem, поate kъ ши din kaȣza fpȣmoaceĭ Aminta.

VI.

Soapele înaintase пe чepȣ, ши 'mпpeȣпъ kȣ dînsȣlȣ dȣpepile lȣĭ Aldo se îmȣlџeaȣ, kînd Бълpînȣlȣ kȣ o вoчe konsolatoape îĭ zise: „Destȣlȣ konilȣlȣ meȣ, înчeteazъ d'a te maĭ rîndi la tpekȣtȣ, imaџinea lȣĭ e tpistъ пentpȣ aчela чe a sȣfepitȣ. Пpezentȣlȣ ши kiap вiitopȣlȣ tpeбȣe съ te 'nkȣpaџe: akȣm eшtĭ liвepȣ, fama вitejilop, ши поџĭ sȣбȣpa opĭ ȣnde: iatъ lȣmea, stpъбate-o de la ȣnȣ kaпъtȣ пînъ la altȣl! — Nȣ se kȣвine epoilop съ

kazъ sȣбt imпepiȣlȣ̆ dȣpepi; inima lop, laвъ apzъtoape, че пȣ se tonewte de kit o datъ kȣ viaцa, asпipъ пȣmaĭ pъsбȣпapea, шi e pȣшine kînd пatima le пoate slъбi вoinцa. Aĭбĭ kȣpaцiȣ̆, Aldo, шi pesistъ astop sȣвenipe вiolente че-цĭ a sdpoвitȣ̆ пentȣlȣ̆!"

Aldo, miшkatȣ̆ d'astъ вoче пlinъ de kpedinцъ шi пietate, adȣпъ пȣцinele esпpesiȣпĭ че-lȣ̆ пȣteaȣ̆ jȣstifika, шi pъsпȣпse astfelȣ̆ esпeptȣlȣĭ бъtpîпȣ̆: „Sȣfepinцa, iȣвite tatъ, e челȣ̆ maĭ пȣtinte aцentȣ̆ че te îndeamпъ a-цĭ pъsбȣпa; вoindȣ̆ a fȣцi de dînsa kînd e, ka sъ zik aшa, identifikatъ kȣ noĭ, pъȣlȣ̆ ap deвeni шi maĭ fȣnestȣ̆ kiap din mijloaчele че am întpeвȣinцa. S'o lъsъm dapъ în паче a-шĭ tȣpmenta вiktimele, kъчĭ daka konsȣmъ matepia, челȣ̆ пȣцinȣ̆ esenцiazъ sпipitȣlȣ̆, komпensaцiȣпe kȣ atît maĭ dpeaпtъ kȣ kît pezȣltatele eĭ sînt maĭ fepiчite. 'De ap fi sȣfepinцa ȣпiвepsalъ, o! atȣпчĭ ȣпȣ̆ sinrȣpȣ̆ пpiпчiпȣ̆ ap domina lȣmea: konkopdia шi amopȣlȣ̆ ap fi deвiza пopoapelop, kъчĭ inimile sȣfepinde se 'пцelerȣ̆ ȣпa пe alta шi se ajȣtȣ̆ în mizepia lop!"

Бъtpîпȣlȣ̆, oвsepвîndȣ̆ emoцiȣпele lȣĭ, шi temîndȣ-se ka пȣ kȣmвa o diskȣцiȣпe maĭ lȣпrъ sъ peîndoeaskъ kiпȣpile sale, пȣ вoi sъ maĭ koпвatъ ȣпȣ̆ aprȣmentȣ̆ fъpъ soliditate пoate, чi se sili a-lȣ̆ sȣstpaцe din aчele insпipaцiȣпĭ fatale.

„Lasъ, konilȣlȣ̆ meȣ̆, rîndȣpile, îĭ zise el; s'aвandoпъm aчeastъ чiпъ; tȣ aĭ tpeвȣinцъ de penaosȣ̆ kъчĭ пȣ am înkisȣ̆ oĭki пoaptea aчeasta. Dȣpepea ta mъ tȣpmentъ, Aldo; aĭdem în mijlokȣlȣ̆ tpȣпeĭ пoastpe, departe d'aste lokȣpĭ kape пapȣ̆ kъ-цĭ peвelъ пiшte peminisчenцe че te înfioapъ!"

Aldo, fъpъ sъ kaȣte a se oпȣпe, ka пelepinȣlȣ̆ dezeptȣlȣĭ, se lъsѣ în вoea mîĭnelop вineвoitoape a-lȣ̆ kondȣче la o пȣoъ sopцenтъ de ȣnde sъ пoatъ rȣsta iapъ паче.

Апоі порпіndъ spре вale; „Da, zise el, iatъ ѕnъ anъ a-ksma de kînd sînt kѕ воі; în dekѕpsѕlъ acesta nѕ am воitъ ѕnъ momentъ sъ mъ separ de ţpѕпъ, kъчі sokoteam kъ воiъ ѕіta ţpekѕtѕlъ; — în konвepsaцiѕnele noastpe eвitam asemenea sѕвiekte, nѕmaі tѕ mъ înцелeцeaі. Alep-rîndъ pretѕtindenі, înkѕpaціndъ prin esemplѕ sѕkчesele a-чestеі вande, stpopindъ-mъ adesea kѕ sînџe poate inoчentъ, rîndeam kъ prin aчeasta воiъ deвeni o fiapъ fъpъ pietate. Dap nѕ, amiче, este kît-ва timпъ de kînd ѕnъ fokъ mъ apde шi-mі konsѕmъ opі че пѕtepe; de mъ înчepk a-і faчe вp'o pezistenцъ, kinѕpile mele se peвoltъ aшa de tape, în kît kpez kъ o sъ spapгъ opі че leгъtѕpъ le maі oppeшte d'a isвѕkni. Nѕ e konшtiinцa kape mъ mѕпчeшte! вiitopѕlъ, tpekѕtѕlъ, prezentѕlъ, nѕ шtiѕ kape mъ tѕp-mentъ, kъчі ѕіte, napîkъ am aжѕnsъ iap pe mapцimea a-вisѕlѕі de kape am fѕцitъ, — preвъz kъ este apроape de mine tpekѕtѕlъ sѕfepinцelop, шi вopъ sъ mъ atpaгъ în kъdepea lop!... O amiче, sъ fѕцimъ!...

Zikîndъ aчestea, ka kopilѕlъ a kъpѕia slaвъ imaцi-naцiѕne îшi kpeeazъ mії de fantome, шi fѕџe цiпîndъ în вpaцele mѕmeі sale, aшa шi Aldo se apѕnkъ pe sînѕlъ Бъtpînѕlѕі lъsîndъ sъ kazъ palida-і fpѕnte pe ѕmepiі sъі.

Akѕm eі epaъ depapte de aчelъ lokъ solitapiъ, шi înaintaъ spре lokѕinцa lop.

VII.

Бъtpînѕlъ, kondѕkîndъ pe infoptѕnatѕlъ жѕпо pînъ la kastelъ, îlъ pѕгъ sъ doapmъ pѕцinъ, sokotindъ kъ prin pepaosъ se ва alina oвositѕlъ sъъ spipitъ; apoі plekъ sъ askѕlte konвopвipea soцilop sъі.

Sѕвt ѕп шtejapъ въtpînъ, alъ kъpѕia kpeшtetъ se

аȣpise de lȣmina soapelȣĭ, maĭ mȣlцĭ fiĭкъĭ d'aĭ lȣĭ Bpaв se adȣnase aчĭ ka sъ maĭ воpbeaskъ de soapta lop.

— „Dap че o fi aвîndȣ Къпitanȣlȣ nostpȣ, zise ȣ-nȣlȣ dintp'înшi кътpe tовapъшi sъĭ? De la o вpeme în-koачĭ îlȣ вezĭ totȣ tpistȣ, dȣsȣ пe gîndȣpĭ, melankolikȣ шi ne вopbeшte kȣ atîta gpijъ, kȣ atîta temepe?... Ȣnde?.. maĭ nainte ziчea o вopbъ „sînteцĭ gata копiĭ!“ шi пe klinъ nopnчeam kȣ toцi sъ ne anȣkъm de lȣkpȣ.„

— „Dap вezĭ akȣma nȣ maĭ e aшa, pъspȣnse ȣnȣ altȣl; de kînd ne-am lъsatȣ de xaĭdȣчie шi am lȣatȣ o atitȣdine maĭ imпozantъ, detepminîndȣ-ne d'a omopî nȣmaĭ п'aчeia чe insȣltъ patpia noastpъ, Къпitanȣlȣ se okȣпъ nekontenitȣ kȣm ap faчe sъ-шĭ pealize skoпȣlȣ, шi чe dpȣmȣ tpebȣe sъ ia.“

— „Nȣ kȣm-вa kpezĭ tȣ kъ вiteazȣlȣ nostpȣ Къпitanȣ se kъsneшte a gъsi alte mijloaчe, kînd onoapea nȣ ne noate nepmite de kît sabia шi пȣшka?... шi anoĭ konfienцa kape ape în noĭ n'ap tpebȣi sъ-lȣ fakъ a se îndoi de lokȣ.“

— „Aшa e fpate; dap чine шtie kît e de mape nepikolȣlȣ чe ne ameninцъ? шi anoĭ Къпitanȣlȣ nostpȣ nȣ вpea sъ ne baцe de цeaba în fokȣ, el npefepъ moaptea kînd e вopba de a kъdea. Nȣ шtiĭ în lȣnta чe aвȣpъm kȣ oameni kîpmȣipiĭ, kъ se aвîpli singȣpȣ în mijlokȣlȣ lop въzîndȣ kъ ne kam îndoim?...“

— „Ba sъ ziчĭ!... чe gpozaвъ fȣ noantea aчeea, чe amestekȣ snъimîntъtopȣ; шi kȣ toatъ mȣlцimea lop, totȣ noĭ tpiȣmfapъm. Biteazȣlȣ Aldo se lȣntъ atȣnчĭ ka ȣnȣ leȣ.... Dap atîta sînцe чe s'a въpsatȣ! o! mъ înfiop шĭ akȣm...“

— „Чe ziчĭ tȣ, întpebъ ȣnȣl a nȣme Flopini? eȣ kînd въz sъnцele цîшnindȣ mъ 'neвȣnesk; singȣpa mea distpakцiȣne e d'a вîna la kapne ȣmanъ, шi simц o nlъ-

чере пesпȣsъ въzîndȣ kadaвpȣlȣ kȣm tpemȣpъ sȣbt askȣ-ціmȣlȣ sabiї mele."

— „O Doamne, zise altȣl, че kапъtȣ o sъ aibъ lȣkpȣpile astea! kîte вiktime inoчente n'om fi fъkȣtȣ noї! ш'апої вezї, aша вopebskȣ bътpînii, de ȣпȣ Domnȣ Џeпeшȣ kape пȣnea masa sȣbt ȣпȣ ȣmbpapȣ, fopmatȣ de fȣpчї, în вîpfȣlȣ kъpopa, пe kînd пpînzea el, kondamnaці se ki-пȣeaȣ a-шї da sfîpшitȣlȣ; шi'n ȣpmъ, Doamne, kȣ че opibilъ moapte пȣ lȣ aї mȣпчitȣ!"

La aчeste вopбe toatъ gpȣпa se kȣtpemȣpъ, шi stpigъ în ȣпanimitate: „Че gpozъвie!"

Flopini însъ, kape epa fepiчitȣ пȣmaї kînd пȣtea sъ mъчelъpeaskъ la oameni, îlȣ întpistъ emoціȣnea soціlop sъї, шi le îmпȣtъ amapȣ aчeastъ slъвiчiȣпe.

„Че? въ îngpozeшte o simпlъ пapaціȣпe, le zise el?... Рȣшine пentpȣ asemenea вitejї! Boї aцї jȣpatȣ sъ daцї moaptea пînъ la ȣпȣlȣ; de че dap въ temeцї aȣzindȣ fȣpopile eї? Nȣ kȣmва пietatea a infektatȣ sȣfletȣlȣ вos-tpȣ? Kȣtpemȣpȣ de moapte! astъ laшitate n'ap faчe de kît sъ въ dea în kȣpsa че вi s'a întinsȣ de mȣltȣ timпȣ! Tipaniї пȣ aȣ пietate; de че dap noї, вiktime skъпate din giapele lop, sъ пe mînjim kȣ aчeastъ пpetinsъ вiptȣte, ka sъ pekъdem maї lesne în lanцȣpile че ni se пpeпap?... Moapte! daцї moapte ka sъ se sпele пъmîntȣlȣ de atîtea infamiї! faчeцї pîȣpile sъ sпȣme пȣmaї sînџe în kȣpџepea lop, шi вeцї bea dintp'însȣl ka sъ peîndoiцї setea вoastpъ de a-lȣ въpsa! Niчї o konsidepape, niчї ȣпȣ pesпektȣ; вîp-fȣlȣ sabiї вoastpe eseкȣte satisfaчepea че-ap tpebȣi sъ чepeцї! moapte, kъчї пȣmaї dîndȣ moapte вom пȣtea tpъi!"

Flopini пȣse atîta fopцъ, atîta patimъ în esklama-ціȣпea sa, în kît toцї pъmasepъ stȣпefъkȣцї, шi înчe-пȣpъ a-шї îmпȣta timiditatea lop, kînd Вътpînȣlȣ, kape as-kȣltase de la înчeпȣtȣ aчeastъ diskȣціȣпe, шi kape kъta

totȣ d'aȣna a modepa fȣpopile ȣneĭ bande esaltate de jȣgȣlȣ че sȣfepise шi de liчenцa de kape se bȣkȣpa akȣm, se пȣse in mijlokȣlȣ lop, шi maĭ alinъ sпipitele пpin aчeste kȣвinte:

„Îmĭ пlaчe, Flopini, kȣpaцiȣlȣ шi fopцa inimiĭ tale, îmĭ пlaчe kpedinцa че пȣĭ în detepminapea ta; dap bagъ de seamъ, jȣne, a пȣ шepџe пpea deпapte, ш'a kъdea atȣnчĭ kînd soцi tъĭ вop aвea maĭ mȣltъ tpebȣinцъ de tine. Skoпȣlȣ nostpȣ пȣ e пȣmaĭ de a въpsa sînџe, чi a îmпȣцina sȣfepinцele patpiĭ noastpe; esepчitîndȣ asemenea kpȣzimĭ, spepĭ tȣ kъ вom ajȣnџe akolo ȣnde ne-am пpoпȣsȣ? Ȣzanцa de a въpsa sînџe пȣmaĭ de пlъчepe, abpȣtizъ пopoapele шi le deџenepъ пentpȣ etepnitate! Lasъ fiapelop astъ mesepie пe kape omȣlȣ a kъlatȣ s'o abandone înkъ din kopilъpia sa; noĭ tpebȣe sъ шepџem kȣ amopȣ 'nainte, шi sъ iȣbim kiap пe пemiчiĭ пoшtpi kînd aчeшtia пe чepȣ ajȣtopȣ шi пpotekцiȣne; kъчĭ daka Timпȣlȣ пe apȣnkъ în asemenea altepnatiвe, пȣ tpeвȣe, Flopini, a пe adъпa pъsbȣnapea kȣ sînџele чelȣĭ inoчentȣ шi a пe lipsi de kpedinцъ шi doчilitate, — D-zeȣ n'ap faчe de kît sъ пe blesteme шi oamenii sъ пe goneaskъ kȣ пietpe. Sъ pesпektъm dap fiinцele inoчente a kъpop вiaцъ tpebȣe a пe intepesa. Noĭ пȣ вoim a fopma o tpȣпъ mizepabilъ de bandiцĭ fъpъ ȣmanitate, чi din kontpa a pesпekta шi a ajȣta пe чelȣ infoptȣnatȣ! Kȣ modȣlȣ aчesta, kiap de n'am пȣtea sъ împlinim misiȣnea noastpъ, чelȣ пȣцinȣ postepitatea пȣ пe вa пȣmi o fakцiȣne a kъpȣĭ цintъ пȣ fȣ de kît infamia, чi вa въpsa o lakpimъ de kompъtimipe шi pesпektȣ, aȣzindȣ kъ пe-am lȣptatȣ шi am mȣpitȣ ka maptipĭ, adopîndȣ вiptȣtea, pesпektîndȣ onoapea шi пepsekȣtîndȣ пe Tipaniĭ! Ȣpmaцĭ, kopiĭ, dȣпe пpinчipele aчestea, шi Aldo че le-a iniцiatȣ întpe вoĭ, вa шti sъ mepite stima шi fidelitatea вoastpъ!"

*

Toatъ tpȣпa, peînsȣfleџitъ de kȣвintele bъtpînȣlȣĭ-npe-dikatopȣ, îшĭ disinъ îndoinџa че le insпipase Flopini, шi pепetъ de maĭ mȣlte opĭ nȣmele lȣĭ Aldo.

Kît de lesne sȣпȣĭ mȣlџimea kînd nosczĭ maџia de a konвinџe, шi kînd aĭ dobîndit dpentȣlȣ aчesta npin sȣ-nepiopitatea џeniȣlȣĭ шi a inimiĭ tale! Bъtpînȣlȣ шtiȣse sъ kîшtiџe stima шi înkpedepea aчesteĭ tpȣпe, npin sinчepitatea sa konstantъ, npin deвotamentȣlȣ ш'amopȣlȣ sъȣ kъtpe dînsa: mijloaчe nobile шi fpȣmoase d'a inflȣenџa asȣ-npa aчelopa че sînt maĭ infepiopĭ de kît noĭ! El nȣ aвea altъ apmъ de kît blîndeџea, шi niчĭ o datъ nȣ-шĭ fъkȣse falъ din esnepienџa kape dobîndise. Epa maĭ mȣltȣ de ȣnȣ anȣ шi jȣmъtate de kînd вenise în mijlokȣlȣ aчesteĭ tpȣпe, шinimenĭ nȣ-lȣ kema altfelȣ de kît „Пъpintele meȣ!“

VIII.

Пandȣpiĭ se lȣnџise la вopbъ, kînd ȣnȣ sȣnetȣ îĭ fъkȣ sъ se pidiче toџĭ în niчioape.

Epa oape semnalȣlȣ nemikȣlȣĭ че s'anpoпia? — O вoче în denъptape a kъpȣia apmonie dȣpepoasъ sfîшia pentȣlȣ, stpъbъtȣse пe aчeastъ вale, шi apbopiĭ пъpeaȣ kъ-шĭ oпpise шȣepatȣlȣ ka sъ askȣlte diвina sa melodie. Пoate kъ epa џeniȣlȣ astop mȣnџĭ, вpe ȣnȣ snipitȣ че kînta sȣ-fepinџele saȣ amopȣlȣ? dap s'askȣltъm kъчĭ, opĭ чine ap fi, nlînџepea s'a 'nчenȣtȣ:

1.

„Ka bapka asвîplitъ de вiskolĭ, de fȣptȣnъ,
Пe alte џъpmȣpĭ nȣoъ че nȣ a maĭ въzȣtȣ,
Aшa пe aste чime eȣ sînt de totȣ stpeinъ:
Ka lebъda din sbopȣ-ĭ aчilea am kъzȣtȣ!

2.

„Аша, kъчї în dȣpepe-mї, eȣ n'am kъtatȣ skъпape,
M'am dȣsȣ akolo ȣnde azapdȣlȣ a воitȣ!
Dap kinȣpile-mї kpeшte amapa-mї disпepape,
Ши opa mopцiї mele вaї! înkъ n'a sositȣ.

3.

„О воï mȣnцї solitapiї, ч'askȣndeцї totȣ tpekȣtȣlȣ,
În пentȣ-вȣ ka giaцa, вътpînȣ шi amopцitȣ,
Kîte leцende nȣ e înskpise пe пъmîntȣlȣ,
Че-о datъ fȣ azilȣlȣ d'ȣпȣ пoпolȣ kotpoпitȣ!

4.

„О pine înegpite d'a epnilop вifoape
Че-adȣче пeвоа albъ пe пentȣ-въ lȣtosȣ!
Kînd kopпȣ-mї вa ajȣnцe mînkapea astop fiape,
Воï sъ-mї askȣndeцї pestȣlȣ în sînȣ-въ nietposȣ.

5.

„Къчї nȣ воiȣ sъ-mї pъmîe niчї oasele-mї în ȣpmъ,
Ka пȣlвepea în aepȣ aшa sъ mъ sfъpam;
Sъ nȣ-gъseaskъ omȣlȣ nimikȣ d'a mea fъптȣpъ
De kît nȣmaї neamtȣlȣ din kape mъ nȣtpeam!"

Aчi se întpepȣпse kîntȣlȣ aчestei fiinцe nekȣnoskȣte: пoate kъ dȣpepea, lakpimele-ї înekase pesпipaцiȣnea! Ȣniї din oameni lȣї Вpaв, a къpop inimъ nȣ împietpise de totȣ, mišкaцї fъpъ воea lop aпpoaпe de a въpsa lakpimї, kompъtimindȣ шi temîndȣ-se totȣ de o datъ a nȣ fi o kȣpsъ

перfidъ, s'апропіаȣ кȣ інчеtȣlȣ d'ачеа napte înkîntatъ, ші se опріръ din пȣоȣ imobilĭ, ка съ пȣ le skane вре-о ворbъ din плîнџереа че реîнчепȣ:

6.

„Îmĭ плаче asle чіме аша de maiestoase
Че-ameninцъ s'ajȣngъ la Креаtорȣlȣ lop;
Îmĭ плаче пîріашȣlȣ din asle въĭ ȣmbpoase
Че kiamъ la ръкоаре не bietȣlȣ кълъtорȣ

7.

Sînt bele asle silbe ка lepa de bъlpîne,
Реtраџере obskȣръ а черbȣlȣĭ плъпindȣ,
Ші вочеа-мĭ че stpъbate în еко de sȣsnine
Пріп apbopiĭ че џine akopdȣlȣ шȣерîndȣ;

8.

„Dар еȣ пȣ simџ nimika, ка пiatpa sепȣlkpalъ
Че'н ване о impлоръ ȣпȣ tatъ disпepatȣ!
Еȣ am пepdȣlȣ акȣма kiap fopma mea ȣmanъ,
Nȣ sînt de kît ȣпȣ sпeklpȣ а lamпеĭ че-а плекаtȣ!

9.

„Ведереа mea е kinȣlȣ че поаtе съ-мĭ продȣкъ
Natȣpa inочепtъ че-abia am кȣпоskȣtȣ,
Кънд пapiкъ simџ dopinџa d'а maĭ tpъi еȣ înkъ,
S'adop п'ачеа fiinцъ че am disпpeџȣitȣ!

10.

„Dар foametea soseшte kȣ moaртеа 'n a mea ȣрmъ,
Abia maĭ почiȣ шi koрпȣ-mĭ п'ачilea a-lȣ пȣрta;
Шi lава че e'n mine mъ арde, mъ konsȣmъ,
Ш' esпlozia-ĭ e апроапе d'a se manifesta!

11.

„O iaртъ, skȣmпъ maĭkъ, п'о јȣпъ disпераtъ.
Че te-a fъkȣtȣ eteрпe lakрimĭ a върsa!
O iaртъ-mъ, къчĭ mîine воiȣ fi eȣ sепаратъ
K'ȣпȣ infinitȣ de lȣmea ч'amaрȣ mъ otrъвea!..“

Astъ воче misteрioasъ че kînta kȣ atîta dȣреre, din kînd în kînd пъреа a se пieрde ш'a espira în deliрȣlȣ sъȣ; daр insпiratъ de ȣпȣ sentimentȣ пȣteрnikȣ, se sȣsцinȣ пînъ kînd, konsȣmatъ kȣ desъвîршiре, desekîndȣ-шĭ toate пȣteрile, kъzȣ în domenȣlȣ moрцiĭ, ȣрmîndȣ-o o tъчере tristъ шi înfioрътоаре. — Nȣ kȣm-ва ера o mȣритоаре че аȣzese temeritatea sъ abandone lȣmea, ш'a se esпȣпe la atîtea пeрikole ka sъ vie în mijlokȣlȣ пatȣрiĭ inkȣlte a-шĭ termina o viaцъ mizeрabilъ шi пlinъ de dȣрeрĭ?...

Пȣцine momente dȣпъ înчetaрea aчesteĭ пlînцeрĭ, maĭ mȣlцĭ kȣраціoniĭ se determinаръ a se ȣрka sпре ачеа пaрte, шi a deskoпeрi fiinцa misteрioasъ че пȣtȣse sъ le atragъ шi temeрea шi пietatea.

IX.

Ȣnde ера akȣm Вrав? аȣzise el пе aчeastъ siрeпъ шi-ĭ înkîntase шi lȣĭ inima ka п'a soцiloр sъĭ? Къta el

съ-ĭ dea вр'ȣnȣ ajȣtopȣ, saȣ пȣsȣ пe gîndȣpĭ, nȣ aȣzea de kît пalitȣlȣ inimiĭ sale?

Finindȣ osпъцȣlȣ, singȣpȣ, pezematȣ de apma sa, ajȣnsese пe вîpfȣlȣ ȣneĭ înъlцimĭ, kape se apîdika mîndpъ d'asȣпpa sȣpopilop sale. D'aчilea Bpaв dejȣkase maĭ de mȣlte opĭ пlanȣpile пemiчilop съĭ, kape se 'nчepkaȣ съ-lȣ пpinzъ fъpъ de вeste; niчĭ o datъ вiklenia nȣ пȣtȣse съ se askȣnzъ în faцa aчestȣĭ bȣnȣ obsepвatopiȣ. D'aчi Bpaв пȣtea съ mъsoape o mape întindepe din пъmîntȣlȣ пatpiĭ, ши de kîte opĭ îlȣ вîndȣse вp'o inimъ пepfidъ, kȣpsele fȣpъ nimiчite, ши dȣпъ вiktopie, kъпitanȣlȣ вenea съ mȣlцȣmeaskъ чimeĭ чe-lȣ a skъпatȣ.

Benise el ши akȣm, temîndȣ-se de вp'o miшkape nemikъ, saȣ, tîpîtȣ de вp'ȣnȣ fatalȣ пpesentimentȣ, alepga el съ skaпe aчilea de пoвapa temepilop sale? Niчĭ o datъ Bpaв nȣ simцise fpika, astȣ semnȣ de slъbiчiȣne ши laшitate; kȣpaцiȣlȣ съȣ epa destȣl de mape ka съ înfpȣnte moaptea, ши inima lȣĭ destȣl de nobilъ ka съ se deskȣpaцe dȣпъ чe s'a detepminatȣ. El jȣpase împpeȣnъ kȣ aĭ съĭ съ moapъ пînъ la ȣnȣl, ши niчĭ o пȣtepe ȣmanъ, saȣ diвinъ, n'ap fi пȣtȣtȣ faчe a se îndoi astȣ sȣfletȣ apmatȣ de o вoinцъ papъ пintpe mȣpitopĭ. Apȣnka'ȣ în mijlokȣlȣ lȣntelop de maĭ mȣlцĭ anĭ, gonitȣ totȣ d'aȣna ши totȣ d'aȣna învingъtopȣ, nekontenitȣ dîndȣ moaptea ши infpȣntîndȣ-o în faцa soцilop съĭ, вiaцa epa пentpȣ dînsȣl o пaȣzъ de distpakцiȣne, ши singȣpa lȣĭ temepe epa ka съ nȣ-lȣ minцъ kapabina sa. — Fpȣmosȣ este omȣlȣ чe пpiвeшte, totȣ kȣ aчeeaшĭ indifepinцъ, вiaцa ka ши moaptea; fepiцi-въ însъ de aчela kape пȣne пpea mȣltȣ пpeцȣ пe zilele lȣĭ!

Kȣ toate aчestea el пъpea sȣfepindȣ, kъȣtъtȣpa lȣĭ fiksъ se oпpea adesea d'asȣпpa пiskȣlȣĭ пe kape шedea, ши din kînd în kînd se ȣita kȣ komпasiȣne sпpe kîmпiile чe se întindeaȣ înaintea lȣĭ. Sъpmanȣlȣ Bpaвȣ, kît de mȣltȣ

ищї ювеа el naтpia, щi kît de таре îlв апъsa dвpepile eї! нвmaї ea ръmъsese amika лвї în лвmе, нвmaї еа пвtea съ smвlgъ o лakpimъ din quiї oikї че нв se вdase de kît în momentвlв naщtepiї sale!

„Bisele mele, zise el k'o воче dвpepoasъ, вop къdea în fine, щ'астъ noanтe în kape m'askвnz mъ ва îngiцi în negвpile eї. — Nenopoчipe ачелвia че se înчеаркъ a-щї libepa naтpia kînd нв a sosiтв timпвлв, щi kînd вliца апъсътopilop e înkъ în koastele eї! — Kв toate astea bandiцi Pomînії вop da вnв esemплв, щi monapчiї kвnizї вop tpemвpa пе tponвpile лop. Aстъ snadъ, kape de naтpв anї doboapъ la kanete infame, ва mвлцвmi щi akвma n'ачела че-a mînвiт-o aщa de bine; чeлв пвцinв не вom sпъла insвlta npiн sînцele nostpв, щi вom apъta лвmi къ щi Pomînвлв щtie a-щї pesbвna!“

Iaтъ kвm вopвea ачела пе kape oamenії îlв нвmeaв banditв; — este adeвъpaтв însъ къ nînъ aчilea fanтele sale нв fвsese aщa de лaвdabile. Вpindв пе toцї ачeia че sfîщiaв naтpia sa, neavîndв mijloaче destвl de mapї ka съ sfъpame d'odaтъ nвtepile лop, se apвnkase disнepaтв, kв kîцї-ва d'aї съї, în mijlokвлв пъdвpilop, щi de mвлte opї pъsbвnapea лвї къзвse щ'asвnpa чeлop inoчenцї. Kв toate astea totв d'aвna a къзвтв la вiktime în asemenea timпї, щi de am akвza пе Bpaв, че-ap tpebвi съ ziчem de ачeia kape sвгpвmъ naцiвnї întpeцї, нв din neщtiinцъ, nічї de disнepape, чi нвmaї ka съ fie maї liniщtiцї în вisele лop?..

Dap Bpaв se inkomoda foapte пвцinв de blestemele че aвzea къ se înaлцъ în kontpa лвї, el щtia къ 'ntp'o zi totв ачеї oamenї îlв вop nлînцe amapв. Nічї o daтъ oniнiвnea лвmiї нв-лв onpise de a esekвta npoektele sale; ea epa nentpв dînsвl ka o temnestъ че tpeчe kînd nлoaia a înчeнвtв. „Bopвeaskъ, лвmea, ziчea el adesea, iap Bpaвв лвkpeze пе kînd eї kaвtъ чeapta ka съ-щї goneaskъ som-

пꙋlꙋ.“ шi аstꙋ омꙋ, а кърꙋї енерџiе întречеа п'а мꙋltора че se бꙋкꙋра de dînsа, se пꙋнеа пе lꙋкрꙋ, шi tрiꙋmфꙋlꙋ ера alꙋ sъꙋ.

Dар че џаꙋzъ фъчеа акꙋm пе Врав sъ пꙋ maї креаzъ în пꙋtереа lꙋї, шi sъ se îndoiaskъ de вiitорꙋlꙋ sъꙋ? — El афlase къ е персекꙋtatꙋ de о арmаtъ че венise sъ реstаbile ордiнеа în царъ, шi пꙋ maї ведеа, sърmапꙋlꙋ, нiчї о sперанцъ de tрiꙋmфаlꙋ. Astfelꙋ ар фi statꙋ mꙋltꙋ timпꙋ пе ачеа чimъ, кꙋфꙋндаtꙋ în кꙋџетърile sale, dака пꙋ-lꙋ ар фi deшteпtatꙋ ꙋпꙋ stрigъtꙋ alꙋ soцilор sъї. El se sкꙋlъ atꙋпчї, їшї lꙋъ iаръ ачелꙋ аерꙋ mъреџꙋ шi sепiпꙋ, кърꙋї аstꙋ sꙋфlеtꙋ, плiпꙋ de орgoliꙋ, цiнеа dꙋререа întр'însꙋl, шi пimeпї пꙋ пꙋtеа sъ вадъ slъбiчiꙋпile lꙋї; апої порпi sпре вale ꙋnde-lꙋ аштеpta tоварътшiї sъї.

X.

Flъкъi че alергase sъ кaꙋte пе ачеа фiiнцъ misteрioasъ, dꙋпъ maї mꙋlte черчетърї zadарпiче, aјꙋпserъ în фine пе о коastъ în dреапта кърia se фъчеа о пръпаstie. Dар ш'ачi пꙋ se ведеа нiчї о ꙋрmъ, пꙋ se aꙋzеа нiчї о плînџере, нiчї о шоптъ, de кît ꙋetꙋlꙋ пъdꙋрiї saꙋ sgomotꙋlꙋ вр'ꙋпеї пiетре че къdеа în ачеле adînчiшї. Înфiораџї de ачеа tъчере, eї пердеаꙋ din че în че sперанца, шi începꙋръ а se 'ngрiji ка пꙋ кꙋm-ва вочеа înкînтътоаре че-ї аtръsese ачi, sъ фie а diвiпiтъцiї ачелор mꙋпцї каре ва вeпi sъ педеnseaskъ temeрitatea lор.

În фine eї se реꙋпiръ la ꙋпꙋ lокꙋ, шi хотърîръ sъ abandone mꙋntele înкînтаtꙋ; dар ꙋпꙋ stрigътꙋ: „черꙋле! е о фemee!“ їi опрi, шi stрigаръ кꙋ тоцiї: „о фemee!“ ш'апої înкопјꙋраръ кꙋ рапiditate пе ачела че le deskoпериse обiектꙋlꙋ temeрiї lор. — О фemee întinsъ пе пътîнtꙋ se афla акꙋm înaintea ачеstор бandiцї; abia se maї цiнеа пе

dînsa pestele ȣnȣĭ вestimentȣ̆ пomпosȣ̆; obpazȣlȣ̆ eĭ, albie etepnъ a lakpimelop sale, epa espesiȣnea ȣneĭ papĭ fpȣ-mȣseцĭ, kъчĭ sȣfepinцele шi kiap moaptea, nȣ пot stinџe kȣ desъвîpшipe aчele tpъsȣpĭ diвine, пe kape ȣnȣ̆ пenelȣ̆ mistepiosȣ̆ le-a imпpimatȣ̆ пe faцa ȣneĭ femeĭ fpȣmoase. Oĭki sъĭ, kȣfȣndaцĭ, пъpeaȣ̆ a Ѳ inkiшĭ пentpȣ etepnitate, шi пalida sa fpȣnte deskoпepea вapȣlȣ̆ eĭ tpeцȣtȣ̆. Ne-gpȣlȣ̆ sъȣ̆ пъpȣ̆ epa jokȣlȣ̆ вîntȣlȣĭ, шi maĭ mȣlte вiцe des-пletite atîpnaȣ̆ пe пъmîntȣ̆; deskȣlцъ, goalъ пînъ la џe-пȣkĭ, пiчoapele-ĭ epaȣ̆ sînџepate; iap bȣzele eĭ înвineцite askȣndeaȣ̆ ȣnȣ̆ blestemȣ̆ kape tpebȣea sъ kazъ asȣпpa че-lop infamĭ.

„Nȣ kȣm-вa e moaptъ astъ femee?“ epa 'ntpebъpile че-шĭ fъчeaȣ̆ bandiцiĭ, шi ȣĭtîndȣ-se ȣni la alцi nȣ шtiaȣ̆ daka 'n pealitate nȣ este ȣnȣ̆ вisȣ̆ aчeea че вedeaȣ̆ kъчĭ fizionomia eĭ epa atît de imпozantъ, în kît mȣpitopiĭ, pes-пektîndȣ-o, se temeaȣ̆ a nȣ fi ȣnȣ̆ sпipitȣ̆ de sȣsȣ̆. Kȣ toate aчestea mȣlte lakpimĭ înчепȣpъ sъ kȣpgъ, шi stpi-gîndȣ̆: „Ajȣtopȣ̆ ȣneĭ infoptȣnate!“ kopпȣlȣ̆ sъȣ̆ fȣ lȣatȣ̆ пe bpaцe шi dȣsȣ̆ la kastelȣ̆.

Aчi -ĭ aшteпta imпaчientъ шi чeailaltъ пapte a tpȣ-пeĭ, kape se înfiopъ la вedepea ȣnȣĭ kadaвpȣ. Dap Bpaв le zise: „Daцi-ĭ вiaцa, koпiĭ, de se вa пȣtea; ea fъpъ îndoinцъ e o вiktimъ gonitъ de tipaniĭ че пe пpeпapъ шi пoъ ȣnȣ̆ asemenea вiitopȣ̆!“

Astfelȣ̆ *bandiцiĭ* se însъpчinapъ kȣ o misiȣne пe kape kiap чepȣlȣ̆ a pefȣzatȣ̆ adesea d'a o împlini!

FINE LA PARTEA ÎNTÎIȢ̆.

PARTEA II.

Hèlas! enfants de la douleur, n'oubliez pas que vous êtes sur des abîmes, que la nuit et la tempête sont derrière vous.

Ossian.

I.

Пe timпȣlȣ ачela вînzъlopiї шi kȣmпъpъlopiї de fiinцї ȣmane kopȣпse totȣ kopпȣlȣ sochialȣ, шi Eвa învelatъ de шapпe нȣ se пȣtea skъпa de o пedeaпsъ mepitatъ. Дap opї kȣm tpъdapea aвea шi ea kȣвintele sale; kъчї че вaloape ap fi aвȣtȣ natpia, koпштiinцa, oпoapea, kînd aȣpȣlȣ-ї skotea din mizepie, шi-ї apȣnka în ачele чepkȣpї dopite de eї?.. În adeвъpȣ ачeasta este o enigmъ a kъpia solȣцiȣпe a dat-o metalȣlȣ de mȣltȣ. — Дap ingpatitȣdinea, вilї aпostaцї, вa sfъpîma astȣ kopпȣ ingpeшatȣ din вaloapea sîngelȣї вîndȣtȣ, kъчї tipaпiї, sepвiцї de instpȣmente, saȣ îшї salȣpъ saȣ пȣ aвiditatea lop, ачele instpȣmente tpebȣesk zdpobite, ka ȣпȣ obiektȣ че-ap tpeвȣi sъ se îm-

пърtъшeaskъ saŭ sъ fie pesnonsabilŭ de kpimele че-ĭ a diktatŭ sъ fakъ. Mepџeџĭ însъ înainte, oamenĭ віndъџĭ, кънĭ fъkîndŭ altfelŭ, nъ веџĭ gъсĭ niîne nentpъ familia воastpъ!

Astfelŭ petpaџepea lъĭ Врав fъ denъnџatъ, кънĭ de шi nъmaĭ tpъna sa kъnoшtea kalea че kondъчea la aчeste вълĭ obskъpe, dap niчĭ kapea nъ noate askъnde în sînъlŭ eĭ чева fъpъ sъ fie възъtŭ de oĭkiъlŭ nepfidŭ.

II.

Dъoъ zile tpekъse akъm de kînd tînъpa nekъnoskъtъ, fъpъ kъnoшtinџъ, zъчeа dъsъ ne natъlŭ sъŭ. Maĭ mъlte lakpimĭ se въpsa nentpъ dînsa, кънĭ чine nъ komnъtimeшte kъ dъpepea ъneĭ jъne fetiџe? Ideea mopџiĭ sale ъnъĭmînta ne aчeшtĭ oamenĭ че'n limba soџialъ se nъmesk bapbapĭ, шi kape kъ toate astea ajъnsese sъ aĭbъ maĭ mъltъ nie-tate de kît ъnŭ inokpitŭ. Dap opĭ kъm nepikolъlŭ epa tpe-kъtŭ; tъpmentele eĭ nepeaŭ kъ înчetъlŭ, шi oĭki sъĭ, че se deskideaŭ kîte o datъ, apъnkaŭ niшte skinteĭ че nъ epaŭ ale mopџiĭ. — Врав o вizita adesea, шi opdinele lъĭ se esekъtaŭ kъ mъltъ asidъitate: nimenĭ nъ kpъџa niчĭ ъnъl din mijloaчele че-ap fi шtiъtŭ kъ-ĭ dъ вiaџa. — Вътpînъlŭ nъ linsea ъnŭ momentŭ de la kanъlŭ eĭ; — sъpmanъlŭ fъ-sese шi el o datъ пъpinte! — el lъase toate npekaъџiъ-nele neчesapiĭ, шi kiap mîna sa npenapase medikamentele че esnepienџa ĭlŭ înвъџase. — Dap apъnkъ, вътpîne, aчes-te nlante; anlikъ-le, de воeшtĭ, nъmaĭ asъnpa matepiĭ, кънĭ ъnipitъlŭ le nesokoteшte kînd pъъlŭ a atakatŭ kiap nъ-tepea sa!

Aldo, konsъmatŭ de dъpepe шi kъzъtŭ în вisele lъĭ, se intepesa npea nъџinŭ de soapta ъneĭ fiinџe infoptъnate ka шi dînsъl, кънĭ sъfepinџele, esepчitîndŭ o mape iuflъ-enџъ asъnpa fiinџeĭ noastpe, ne deseakъ nînъ шi kiap

komпъtimiрéa! Кȣ toate astea totȣ aflase чева desпрe mi-
steрioasa jȣnъ, dar stареа ei пърea къ-lȣ mішкъ foarte
пȣцinȣ; abia a treia zi se determinъ sъ vazъ ші el п'ачеa
jȣкъріe a Destinȣlȣi.

III.

Ера o noaпte sпlendidъ; ȣnȣ чeрȣ de Italia, ші lȣna
aпърȣse d'asȣпра ачestor чime, kînd Aldo, дештептatȣ din
kontemпlaцiȣnea sa, пlekъ sъ viziteze п'ачеa necȣnoskȣtъ.
De mai mȣlte ори îndoința lȣi opri în lokȣ fъръ voea sa;
o ciudatъ... tristъ пърea a fi obstakolȣlȣ че îl reцinea, ші
Remȣшkареа se imпrima пe faцъ-i: пърea къ este ȣnȣ jȣ-
ръmîntȣ че-lȣ violъ akȣm. În fine el învinse ori че re-
zistenцe, ші înaintъ кътре kastelȣ.

Niчi ȣnȣ sgomotȣ nȣ se mai aȣzea пe vale, ора era
tîrzie, ші nȣmai în kameрa jȣnei arдea o kandelъ aпroaпe
de sfîrшitȣ. Aldo intrъ aчilea, ші ȣnȣ fiorȣ reчe i se îm-
пrъшtie în totȣ korпȣlȣ; пalida lȣminъ a lamпei se reflecta
пe obrazȣlȣ zъkîndei, ші fъчea kȣ atît mai esпresivъ gro-
zava dȣrere че-i konsȣmase deja пientȣlȣ; Vъtrînȣlȣ че sta
la kaпȣlȣ ei, fatigatȣ în fine de o vegere kontinȣъ, adormise
пe skaȣnȣlȣ sъȣ; — nȣmai tъчerea nопцi aȣzea ори че
miшkare a sa. Aldo, aпroпiindȣ-se de патȣ, ръmase imo-
bilȣ; kъȣtъtȣра lȣi se цinti nȣmai asȣпра aчelei femei ne-
ferichite: poate къ aчea frȣmȣseцe, askȣnsъ sȣbt vъlȣlȣ
dȣрerii, îi deшteпta vre o tristъ resȣvenire, saȣ poate къ,
interesîndȣ-se akȣm de dînsa, se temea de viaцa ei. — În
vane însъ ne înчеrкъm a чiti în sȣfletȣlȣ ȣnȣi jȣne, a
кърȣia inimъ este ȣn kaosȣ în kare se lȣptъ пasiȣnile чele
mai mari: totȣ e misterȣ ka ші inima omȣlȣi че voim sъ
esпlikъm. Kontemпlîndȣ пe astȣ înцерȣ, gonitȣ de Пrovi-
denцъ, o lakrimъ -i kȣрse fъръ ... simцъ, ші пikъ пe

inima nekȣnoskȣtei. Dap d'o datъ ȣnȣ sgomotȣ îlȣ fъkȣ sъ tpesapъ; Вътpînȣlȣ se deшteптъ, nȣmaĭ sъpmana ko-пilъ пъmase indifepentъ la aчestȣ sȣnetȣ.

E tpîmbiцa, semnalȣlȣ пemikȣlȣĭ kape kiamъ пe чeĭ bpaвĭ la lȣптъ! Тpъdapea a sositȣ; alepgaцĭ, koпiĭ, d'a въ апъpa de aчestȣ monstpȣ îngpozitopȣ!

IV.

Вalea пъsȣna de la ȣnȣ kaпъtȣ пînъ la altȣl de stpigъte ameninцъtoape: „La apme, la apme! sîntem вîndȣцĭ!“ ш'abia aпȣkîndȣ sъ-шĭ ia пȣшka, toцĭ sbȣpaȣ kъtpe вoчea Kъпitanȣlȣĭ lop.

Aldo fȣ чelȣ dintîiȣ kape sosi lîngъ Вpaв, шi îndatъ toatъ tpȣпa se aflъ în пpejȣpȣlȣ lop. „Sъ le eшim noĭ înainte, stpigъ Aldo; noĭ sъ lȣъm iniцiativa, шi fie opĭ kît nȣmъpȣlȣ lop, bpaцele noastpe вop пȣtea sъ sfîmie o mizepabilъ чeatъ de osteni mepчenapĭ! — „Вpaв fȣ totȣ de aчeastъ oпiniȣne, шi înkъlekîndȣ sbȣpapъ kъtpe чimele чe-ĭ stpiga; пandȣpiĭ se 'ntpeчeaȣ kape de kape sъ ajȣngъ maĭ iȣte la moaptea чe tpebȣea s'o 'nfpȣnte kȣ atît epoismȣ.

Dap пentpȣ чe atîta emȣlaцiȣne, atîta impaчienцъ d'a ataka пe inemiчĭ, kînd se konвinsepъ kъ nȣmъpȣlȣ lop e poate de шapte opĭ maĭ mape?... fiind-kъ nȣ epaȣ niшte mepчenapĭ, siliцĭ de mizepie a se sȣsцine din пpeцȣlȣ sîn-цelȣĭ чe пȣteaȣ въpsa, чi fȣцindȣ depapte de soцietate, вik-time ale atîtop sȣfepinцĭ, eĭ pesnipaȣ nȣmaĭ indiпendinцa, jȣgȣlȣ epa stpeinȣ пentpȣ dînшi, шi se lȣпtaȣ ka sъ moapъ, iap nȣ kъȣtîndȣ sъ-шĭ skaпe o вiaцъ atît de fepȣnoasъ. Apmele epaȣ ȣnika lop sпepanцъ, шi sepȣlkpȣlȣ ȣltimȣlȣ lop pefȣцiȣ!

V.

Bandiцiĭ anȣkaserъ kъpapea lop obiчĭnȣitъ ka sъ întîlneaskъ пe inamikȣ.

Din вîpfȣlȣ mȣntelȣĭ se întindea пe вale ȣnȣ mititelȣ шeцȣ okolitȣ de alte înъlцimĭ; în dpeanta шi stînga difepile sinȣozitъцĭ, пpъпastiĭ, stînчĭ, kompȣneaȣ ȣnȣ dedalȣ fъpъ finitȣ; nȣ epa niчĭ o napte kape sъ fi lъsatȣ o intpape libepъ în чipkȣlȣ вitejilop пoшtpi; nȣmaĭ Tpъdapea singȣpъ nȣtea konoaшte misiepioasa пotekъ чe-ĭ ap fi kondȣsȣ akolo.

Toatъ tpȣпa lȣĭ Bpaв se înfiopъ, въzîndȣ kъ aчeĭ soldaцĭ se îndpentasepъ deja spre aчea napte, ȣnika lop bapiepъ; eĭ nȣ se maĭ îndoeaȣ akȣm kъ sînt вîndȣцĭ, kȣpaцiȣlȣ lop se peîndoi въzîndȣ aчeastъ tpъdape, шi ka leȣlȣ în tȣpbape чe nesokoteшte glonцȣlȣ ȣчigъtopȣ, se asвîpli în mijlokȣlȣ lop, sdpobindȣ пe aчeia чe aвeaȣ temepitatea a se onȣne.

Шi чine noate napa opibilȣlȣ mъчelȣ чe въzȣ lȣna în noantea aчeasta? чine noate deskpie fama aчestop epoĭ чe пъpeaȣ niшte snipite diвine kape daȣ moaptea fъpъ a o npiimi? — Gpozaвъ este mînia lȣĭ Bpaв; lata lȣĭ snadъ nȣ întîmninъ niчĭ o pezistenцъ; pîndȣpile nemiчe sînt deвastate de dînsȣl; moapte difinitiвъ aчelopa чe se onȣn:— În ȣpma sa цeme mȣlцimĭ de kadaвpe!

Ajȣnцe în mijlokȣlȣ nemiчilop; lȣnta este înвepшȣnatъ: maĭ mȣlцĭ вitejĭ se întpekȣ a se mъsȣpa kȣ aчestȣ atletȣ inвȣlnepabilȣ, шi kad sfъpîmaцĭ de bpaцȣ-ĭ destpȣktopȣ.

Dap nepikolȣlȣ este anpoane de dînsȣl; aчeia чe-lȣ înkonjȣpaȣ lȣ aȣ abandonatȣ alepgîndȣ dȣnъ nȣoъ npъzĭ; el a pъmasȣ singȣpȣ sъ înfpȣnte moaptea чe-lȣ împpesoapъ, шi este anpoane sъ kazъ sȣbt loвitȣpile eĭ!...

Dap чine e aчelȣ bpaцȣ nȣtepnikȣ чe sgȣdȣe apmata

кȣ isbipile lȣĭ, a кърȣia fȣlџepîndъ къȣtъtȣpъ îngiaцъ пе чеĭ че-lȣ пpiвesk, ши кapе, sbȣpîndȣ пeste кadaвpe, lъsîndȣ sъ цinе moaptea пе ale sale ȣpme, вine de skaпъ вiaцa къпitaнȣlȣĭ sъȣ?... Este Aldo, ачеlȣ jȣne înfoptȣnatȣ. El se deпъptase de Bpaв ka sъ peînsȣfleцeaskъ кȣpaцiȣlȣ soцilop sъĭ; вочеа ачеstȣia stpъbъtȣ пînъ la dînsȣl, ши ka Fȣpiile, пъstȣpnîndȣ че întîmпina, вine, sboapъ aȣdaчiosȣlȣ bpaцȣ че кȣtezase a se apîdika kontpa amikȣlȣĭ sъȣ, ши sabia-ĭ fȣmegîndъ sfъpamъ ши fiepȣ ши kaпete de odatъ; кȣ toate astea el este ȣȣlnepatȣ, abia se maĭ апъpъ, dap moaptea nȣ o maĭ пoate da!

Чine maĭ шtie fantele altop вitejĭ че se deosebipъ în ачеastъ lȣптъ, kînd fie-kapе epa ȣnȣ epoȣ? Sъ nȣ ȣĭtъm însъ пе ачеla че пoate k'a въpsatȣ maĭ mȣltȣ sînџe de kît fpaцiĭ sъĭ, пе ачеla kapе, lъsîndȣ пъpinцĭ, amiчĭ, fȣџindȣ de jȣgȣ ши mizepie, вeni a-шĭ gъsi în ачеste solitȣdinĭ moaptea че o dopea; da, sъ nȣ omitem пе bpaвȣlȣ Flopini. El mȣp' ka ȣnȣ adeвъpatȣ epoȣ, se lȣптъ пînъ în fine înkonjȣpatȣ de fokȣpile nemiче, înaintîndȣ totȣ d'aȣna кȣ mika sa tpȣпъ, ши къzîndȣ atȣnчеa kînd nemikȣlȣ, sfъpîmatȣ кȣ desъвîpшipe, къta sпelȣnчile ka sъ skaпe de fiepȣ-ĭ пъsbȣnъtopȣ!

Тъчеpea domnea akȣm пе ачеastъ вale че кȣ ȣnȣ momentȣ maĭ nainte пъpea a fi ȣnȣ вolkanȣ aпpinsȣ, a къpȣia laвъ isbȣknindъ fъчеa sъ bȣbȣe abisȣlȣ ши silвele de sgomotȣlȣ sъȣ. Ачеia kapе maĭ пъmъsese кȣ вiaцъ din tpȣпa nemikъ, fȣџise deпapte ka sъ skaпe de Вiчiȣlȣ lȣĭ D-zeȣ, ши oamenîĭ lȣĭ Bpaв, пlinĭ de dȣpepe, къȣtaȣ пintpe kadaвpe kopпȣpile soцilop lop. Singȣpa lop пomпъ fȣ ȣnȣ sепȣlkpȣ ȣdatȣ de lakpimile ачеlopa кȣ kapе konвieцȣise! dap sînџele lop lasъ ȣpme neшtepse în inima ачеlȣia че a aȣzitȣ saȣ a въzȣtȣ fpȣmosȣlȣ lop Пatpiotismȣ! — Чеĭlalцĭ, вile opgane ale ȣnȣĭ kaпȣ apogantȣ, bpȣte sȣпȣse

орbеште la орĭdinȣlȣ арbitрȣ alȣ ȣnȣĭ bъtрînȣ desпotȣ, sînt ȣĭtaцĭ пentрȣ eteрnitate; niчĭ ȣnȣ пentȣ nȣ sȣsпinъ la sȣвeniрea loр, къчĭ sekoliĭ рeîndoeskȣ din че în че nȣmaĭ fama maрtiрiloр Laчedemonienĭ, пe kînd asasinatoрiĭ loр inkъ de atȣnчĭ noaрtъ siцiliȣlȣ de dezonoaрe!...

VI.

Daр nemikȣlȣ nȣ вenise aчi de kît sъ lase o mȣlцime de kadaвре la kaрe sъ se adȣne benketȣlȣ fiaрeloр flъmînde?... asta este soaрta lȣпtaшiloр *idioцĭ:* Sklaвie шi moaрte пentрȣ aчeштia; gloрie шi onoaрe пentрȣ tрȣпa lȣĭ Bрaв!

Lȣna delъsase akȣm emisfeрȣlȣ nostрȣ, шi Aȣрoрa, zîmbindȣ пentрȣ tрiȣmfȣlȣ Вeрitъцiĭ, înчeпea a tрimite рazele-ĭ de aȣрȣ пe вalea de mъчelȣ de ȣnde вiktoрioшiĭ nȣ se deпъртase înkъ.

Bрaв, рetрasȣ lîngъ ȣnȣ aрboрe, шedea aпroaпe de liвeрatoрȣlȣ sъȣ Aldo, прiminindȣ-ĭ nekontenitȣ вȣlnele че lȣase пentрȣ el. Întрistaрea lȣĭ înчeпȣ a deskрeшte kînd въzȣ пe sърmanȣlȣ jȣne deskizîndȣ oĭki шi întрeвîndȣ daka вiktoрia este a loр.

„Da, amiчe, ĭĭ ръsпȣnse Bрaв, sпadele noastрe aȣ пръfȣitȣ пe aчeĭ nemeрnichĭ че вenise sъ se îmпъртъшeaskъ de soaрta komȣnъ semeniloр loр. Eĭ n'aȣ lъsatȣ în ȣрmъ de kît kadaвре шi totȣ че aвeaȣ maĭ прецiosȣ; пe fрȣntea ta, ȣвite Aldo, se вa deпȣne kȣnȣna aчesteĭ вiktoрiĭ, шi baрziĭ вoр kînta o datъ nȣmele aчelȣia че m'a skъпatȣ. De sȣfeрĭ, de te doaрe вȣlnele tale, рaвdъ-le kȣ bърbъцie, amiчe, къчĭ d'aчi nainte вom aвea de lȣkрȣ, d'akȣm nainte Aldo aрe sъ îmпъртъшie moaрtea.“

Aldo, рidikîndȣ-шĭ пȣцinȣ kaпȣlȣ, se sili sъ ръs-

пѫпzъ kъпitanѫlѫĭ съѫ. „Врав, ĭĭ zise el, de am kъtatѫ съ daѫ totѫ d'aѫпа moaptea a fostѫ пѫmaĭ съ mъ ръsbѫп, ш'апоĭ съ kaz sѫbt loвitѫpile eĭ; Парчеle s'aѫ onѫsѫ dopinцelop mele, ші m'aѫ konsepвatѫ съ mop поate akѫma kînd...' o! ska-пъ-mъ, amiче, astъ datъ de se ва пѫtea, къчĭ daka вiaцa este nefolositoape пentpѫ mine, maĭ am пentpѫ alцiĭ съ îm-пlinesk o datopie!"—Врав, de ші îlѫ asigѫpъ kъ пepiko-lѫlѫ пѫ este gpaвѫ, kѫ toate astea въpsъ mѫlte lakpimĭ, поate пpimele de kînd intpase în kapiepa aчeasta, къчĭ Aldo epa цeniѫlѫ съѫ, ші se îngpozea пѫmaĭ gîndindѫ-se kъ ap пѫtea mѫpi.

Fѫпepapile чelop kъzѫцĭ se tepminase akѫm, ші вi-tejiĭ înkъlekîndѫ порпipъ akolo ѫnde Natѫpa bine-воise a le da ѫпѫ lokaшѫ. Eĭ пѫ konsidepaѫ aчestѫ tepitopiѫ ka по-sesiѫne a lop, чi se adъпosteaѫ пе dînsѫl, liвepĭ de a tpъi пе пъmîntѫ, komѫпъ maĭkъ a tѫtѫlop. Sinцele чe-lѫ aѫ въpsatѫ ka съ-lѫ apepe, пѫ-ĭ fъчea a se kpede în dpeптѫ de a-lѫ kotpoпi; — пѫ шtiѫ fъkѫtѫ-s'aѫ asemeпea întpe-пpindepĭ пentpѫ binele komѫпѫ? saѫ de s'aѫ fъkѫtѫ, tendin-цele п'aѫ fostѫ oape ka kѫ maĭ mѫltъ faчilitate, пpin me-diaцiѫпea de пpotekцiѫпe saѫ ajѫtopѫ, съ pedѫkъ пе ѫpmъ în sepвitѫte komпlektъ ѫпѫ lokѫ, ѫпѫ попоlѫ întpegѫ? Niчĭ o datъ omenimea пѫ s'a bѫkѫpatѫ de dpeптѫlѫ de aѫtonomie înaintea oamenilop-monapчĭ, къчĭ пѫtepea lop e diвinъ, ші kѫ kît ва fi maĭ diвinъ tpebѫe съ sfъpame цeпѫlѫ ѫmanѫ! Ші Iехова totѫ аша fъчea?...

Astfelѫ aчeштĭ bandiцĭ, de ші *bandiцĭ*, dap pesпek-tapъ ѫпѫ dpeптѫ sîntѫ вiolatѫ totѫ d'aѫпа de inimĭ sakpi-leцe; поate пentpѫ kъ Врав пѫ epa ѫпѫ пolitikѫ kѫ kaпѫlѫ mape, съ fopmeze пlaпѫpĭ de konpindepĭ, de inвaziѫпĭ, съ пpofite de okaziѫпĭ faвopabile d'a înlъпцa ші a faче съ e-migpe lѫmea; чi în simпlitatea lѫĭ, пѫ kъta din kontpa de kît пpospepitatea konfpaцilop съĭ. De ap fi fostѫ epѫditѫ

чine шtie daka вочea natspiї ap fi пststš atinџe inima lsї! kъчї чe e dpentš adesea ns ne чiвilizъm de kїt ka sъ aflъm ksm sъ пsnem пe alџiї saš пe noї înшine maї faчilš sobt snš jsgš pegslatš de sklaвie. — Dap kape epa pekompensa чe пstea aшtenta aчestš banditš пentps вiptsџile lsї? asps, onopї, glopie, imoptalitate?... Nimikš de kїt blestemel...

Dap паче воъ smbpe a atїtop epoї; вiitopslš a desконepitš fantele воastpe, шi o msлџime de inimї jsne împлeteskš ksnsnї пe senslkpele воastpe!

VII.

Kamepa lsї Aldo epa aksm пlinъ de amiчiї sъї. Вpaв шedea lїngъ dїnssl шi asigspa пe toџї kъ пstepea вeџetalъ îl вa skъпa. De чe пs пstea gъsi el snš pemedis пpin kape sъ aline шi aџitaџisnele spipitslsї sъš!... Пeste пsџinš lsmea se petpase, шi Aldo пъpea a fi maї msлџsmitš pъmїindš nsmaї singspš ks ssfepinџele sale; kъчї sїnt momente kїnd, tspmentaџї de fspoapea пasisnilop, вedepea snsї omš пe faче pъš, шi вopbele пpin kape kpede a пe konsola, adaogъ impaчienџa de kape пe topim.

Ks toate astea liniшtea aчeasta пs dъlnsi msltš: Вътpїnslš, чe îngpijea de чeї вsлnepaџї, вizita din kїnd în kїnd kamepa пeksnoskstei, шi п'a lsї Aldo. Inima lsї чea kspatъ, afekџisnele sale шi doчilitatea вopbelop lsї, fъчea пe bieџi ssfepinzї sъ site пentps пsџinš dspepile lop! — Aldo, la aпponiepea sa, îlš peksnoskk, шi ks o воче debilъ îї zise: „Шezї, isbite tatъ, dopeam sъ te въz.“

— „Ts eшtї maї bine aksm, îї zise Вътpїnslš; sпepъ, fislš meš, kъ пeste пsџine zile вeї fi sъпъtosš: diвina Пpoвidenџъ пs sitъ пe maptipiї sъї!“

— „Da, îmĭ плаче дака Destinвlв îmĭ ва dърві kîte-ва zile! — Amiче, îцĭ adвчĭ aminte din noaптea tpekвтъ?“

— „Шtiв, ръspвnse bъtpînвlв, kînd te въzвiв шi dis-пъpвшĭ ka o fantomъ din naintea mea. Te вpmaiв nвmaĭ de kît, mъ deпъptaiв пвцinв de kastelв kъtpe вочеа kъ-пitanвlвĭ nostpв, dap вnв цinъtв înfiopъtopв mъ oпpi d'a maĭ înainta. Мъ întopsei в înaпoĭ, шi gъsiв п'ачеа sъp-manъ jвnъ kъzвtъ în delipв. Sgomotвlв kailop, ачеле stpi-gъte detвnnde, îĭ kaвzase noaтe ачеа tepoвpe: пentpв npi-ma oapъ aвziв вочеа sa, шi mъ îngpozeam sъ nв se fi stinsв пentpв etepnitate. Kъвtaiв a-ĭ da toate ajвtoapele no-sibile, пe maĭ aвzindв pesвnetвlв tpîmbiцeĭ че mъ kiema шi пe mine sъ învinг sabia pъsbвnътoape; nв maĭ aвzeam nimikв, kъчĭ bpaцвlв meв tpebвea sъ dea віаца вneĭ fiinцe infoptвnate. Апоĭ пe kînd apmele воastpe въpsaв fokв-pile lop, ачеле tвnete че sgвdвeaв silвele, o! чеpвle, че maцie! ele fъkвpъ sъ apîdiче kanвlв ачеа jвnъ че o kpe-deam maĭ moaptъ, шi kв o воче че abia aptikвla se a-dpesъ kъtpe mine:“ Stpeine, askвltъ... e mînia Проvidenцeĭ!.• чеpвle! tpansnoptatъ sînt eв în pegiвnile tale?... o stpeine! de fak napte din nвmъpвlв вostpв... de веĭ sъ mъ ajвцĭ... o! skaпъ-mъ dîndв-mĭ moaptea!... „Sinistpъ insпipaцiвne, lв-gвbpв delipв! ea nв nвtв ziче de kît aчеasta, шi pekъzîn-dв-ĭ kanвlв, nв am maĭ aвzitв nimikв de la dînsa пînъ akвm. Sъ-ĭ fi въzвtв kъвtъtвpa, D-zeвle! kît epa de pъtъчitъ, fo-kвlв divinв îĭ îmпpвmвtase ачеа lвminъ mistepioasъ че ap-dea în oĭki sъĭ! — O fatalitate! nвmaĭ tв aĭ fъkвtв пe ачеа feticъ sъ abandone padiosвlв sъв lokamв. — Dap, amiче, tв sвfepĭ, ачеаstъ dвpepoasъ sчеnъ te întpisteazъ, шi-цĭ kaвzeazъ dвpepĭ! kpedeam, Aldo, kъ femeea nв maĭ e пen-tpв tine de kît o koketъ elegantъ kape ne distpeazъ, шi п'a kъpia soaptъ niчĭ s'o disпpeцвeшtĭ, niчĭ sъ komпъti-meшtĭ kв dînsa вpe-odatъ?... dap iatъ kвm lвkpeazъ tim-

пълъ; кънoск акъм адевърълъ, ши инима ла slabъ нъ-ши маі поате аскънде афекціъnеле сале."

Aldo нъ пълеа съ маі ръспънzъ; вочеа-і се stinsese, ши се перdъсе де толъ. Вълрінълъ ръмасе мълtъ timпъ la капълъ съъ. dap dъне о оръ се dъсе акolo ънде-лъ kiema dalopia sa filanlponikъ.

VIII.

Înlp'o salъ spaціоасъ че сервеа de spilalъ, zъчеаъ dooъ-zeчі din ачеіа кърора нemічіі, непъtîndъ съ 'ле dea o moaple difinilivъ, нъ fъкъсе de kîl a-і въlnepa ш'a къdea еі маі nainle subl lovilъpile lop. Ъni dinlp'înшиі аштепtаъ din kînd în kînd съ deшаple naxapълъ mopціі, къчі авет în noi o пъlepe аскънсъ каре не превестеште ачеаsta; dap nічі înlpislapea, nічі lemepea нъ се ведеа пе faцa lop; din konlpa еі съpîdeаъ, ръsbъnaцi ши astъ dalъ ши търіndъ lpiъmfъlopi. Alцii însъ ale кърор dъpepі еpаъ violenle, маі debili саъ маі пъціnъ delepminaцi de a съfepi ведереа ънъі bpaцъ lъiatъ саъ о парle sdpobilъ de gloanце, îшi еsпріmаъ прin цemele gpozavele lop kinъpі, черîндъ ajъlopълъ вълрînълъі каре, alepgîndъ de la ънъ патъ la алtъl, konsola, ajъla пе fie-каре lъpnîndъ-le пъоъ balsamъ, ши legîndъ plaцele lop. Maniepa, ворbele лъі еpаъ пеntpъ dîнши о sopцenlъ vilafepъ, къчі е dълче simпаlia пеnlpъ челъ nenopoчitъ.

Iatъ о inimъ kpeшlinъ în пъpitatea еі перfektъ, iatъ ънъ апоstolъ че аплікъ къ pigъpozilate maksimele лъі Isъsъ; datopiile кътpe semeni, кътpe D-zeъ, toate le îmnlinea, ши преа papъ îші adъчеа aminle de ale sale. Воі însъ че авеці lemepilatea a въ нъmi пъpinцi аі попоареlop, че lъaці asъпpъ-въ sapчina d'a-і fаче fepiчiці, че пpobe nolъ

atesta opgolioasa воastpъ поваръ?... De пъкътȣiцĭ, авецĭ кȣpaцiȣ: kpiminalȣlȣ nȣ tpeвȣe a se maĭ teme, soapta lȣĭ ва fi totȣ ачееа-шĭ; о datъ intpatȣ în astъ kapiepъ, el nȣ maĭ поate tpъi altfelȣ: kpima e elementȣlȣ съȣ, шi вiaцa-ĭ е о поваръ kînd lȣmea îlȣ îmпiedikъ din mepsȣlȣ lȣĭ?...

IX.

Astfelȣ ȣpmѣ Вътpînȣlȣ a ведеа de вȣlnepaцĭ totȣ kȣ ачееа-шĭ пepseвepinцъ. Kîte попцĭ nȣ a sakpifikatȣ el de a faче binelel пpofitat-am шi noĭ de ачеастъ okaziȣne?... El nȣ gъsea niчĭ ȣnȣ пpetestȣ, niчĭ kiap etatea lȣĭ чеа înaintatъ nȣ-lȣ пȣtea oпpi kînd epa вopва d'a da ajȣtopȣ; пe kînd noĭ ap tpeвȣi съ цinem ȣnȣ peцistpȣ ka съ însemнъm fpȣmoasele esпpesiȣnĭ kȣ kape шtiȣ amiчi пoшtpi a se skȣza. Din kontpa, dȣpepea lȣĭ kpeшtea împpeȣnъ kȣ sȣfepinцele soцilop съĭ, шi въpsa mȣlte lakpimĭ пe seпȣlkpele чelop че mȣpea.

Ȣnika konsolape a Вътpînȣlȣĭ epa ведереа lȣĭ Aldo, шi a ачелеĭ nekȣnoskȣte, kape din zi în zi dobîndea maĭ mȣltъ пȣtepe. Întpemapea astop dȣoъ fiinцe, че se identifikase kȣ dînsȣl, îĭ peîntinepea simцiloapea sa inimъ, шi-lȣ fъчеа съ ȣĭte toate tpȣdele lȣĭ kotidiene. Kît de mape fȣ вȣkȣpia sa, kînd, intpîndȣ întp'o zi în kamepa lȣĭ Aldo, îlȣ gъsi skȣlatȣ, пȣsȣ пe ȣnȣ skaȣnȣ шi înчеpkîndȣ-se de a skpie.

— „Aшa, amiче, îĭ zise el îmвpъцiшîndȣ-lȣ; eȣ m'am pȣgatȣ, шi чеpȣlȣ iatъ k'a aȣzitȣ pȣgъчiȣnea mea! El te konsepвъ, Aldo, пentpȣ alte timпȣpĭ maĭ fepiчite, te konsepвъ ka съ apîцĭ lȣmiĭ kъ fiĭ Pomîniĭ sînt demnĭ съ пoapte nȣmele lop! Akȣma че mȣlцȣmipe вoiȣ aшtenta maĭ mape de kît ачеasta? te вoiȣ ведеа iapъ alepgîndȣ пeste Kap-

naųĭ, шi natpia noastpъ se ва fъli въzîndŏ k'o anъpъ bpaųŏlŏ ŏnŏĭ aшa de bpaвŏ kъlъpeųŏ. Nічĭ o datъ, iŏbite Aldo, nŏ m'am simųitŏ maĭ fepічitŏ; d'odatъ kŏ sъnъtatea ta, dobîndesk шi n'a ачeleĭ infoptŏnate d'a kъpia вiaųъ ęŏ mъ temeam aшa de mŏltŏ."

Bietŏlŏ jŏne, tpesъpindŏ la astъ nlъkŏtъ noŏtate, „Чe ziчĭ, iŏbite tatъ, ĭĭ zise el, ea a skъnatŏ, mîinile tale ĭ-a pedatŏ вiaųa!..."

— „Aшa, Aldo, ea a skъnatŏ, ĭĭ pъsnŏnse Bъtpînŏlŏ; dap nŏ kŏm-вa te intepesъ astъ femee, ne kînd tŏ le dispneųŏiaĭ kŏ atîta amъpъчiŏne? Gîndeшte-te bine, amiчe, шi вezĭ daka nŏ aĭ sъ tpeчĭ abisŏlŏ maĭ nainte d'a ajŏnųe aчi Ŏitъ femeea, Aldo; ea tpebŏe sъ niapъ nentpŏ totŏ d'aŏna din memopia ta, altfelŏ вeĭ kъdea din nŏoŏ în letapųie, шi te вoiŏ вedea ne tine, fama вitejilop, nlîngîndŏ ka koniĭ ne ŏpmele maĭчiĭ lop. Atŏnчĭ ŏnde вa fi aчelŏ epoŏ îngpozitopŏ kape lъsa nŏmaĭ kadaвpe în tpeakъtŏlŏ sъŏ? nikъepĭ, amiчe, шi penŏmipea lŏĭ se вa stinųe, kъчĭ amopŏlŏ, astъ fpenezie a konilъpiĭ, ĭĭ вa konsŏma opĭ чe altŏ sentimentŏ, шi inima sa nŏ вa fi maĭ mŏltŏ de kît o elokostъ gata a se denŏne opĭ kînd ne sanktŏapiŏlŏ sъŏ! Pŏшine, Aldo, sъ fiĭ dominatŏ de niшte nasiŏnĭ aшa de miчĭ! Natpia fie amanta ta, kъчĭ opĭ kape altъ fiinųъ te вa faчe infoptŏnatŏ."

Dap nŏųinŏ ĭĭ nъsa lŏĭ Aldo sъ kombatъ saŏ nŏ ne ŏnŏ bъtpînŏ alŏ kъpŏia nentŏ noate kъ nŏ nalnitase niчĭ o datъ, въzîndŏ kapneni ŏneĭ koniliųe; kŏ toate astea, în mapea sa imnaчienųъ, ne maĭ lъsîndŏ-lŏ sъ ŏpmeze, ĭĭ zîse: „Înчeteazъ, amiчe, de a mъ kondamna; daka чepŏlŏ te-a nъzitŏ de a tpeчe npin aчestŏ nŏpgatopiŏ, lasъ-mъ ne mine a snŏne fŏpopile saŏ mepitele lŏĭ, kъчĭ mъ вoiŏ diskŏlna noate înaintea ta. — Din kontpъ, iŏbite tatъ, amopŏlŏ nŏ este o fpenezie a konilъpiĭ, чi o nasiŏne ka-

пitalъ a паtȣpiĭ noastpe; el пe поate fi fatalȣ saȣ вpoпiче dȣпъ obiektȣlȣ în kape lȣ am пepsoпifikatȣ: daka konsekȣ-inцele lȣĭ sînt kîte ô datъ fȣпeste, noĭ sîntem kȣlпabilĭ, iap пȣ mobilȣlȣ kape пe-a îndemnatȣ la ачeasta; kъчĭ fъpъ a lȣa чele maĭ miчĭ пpekaȣцiȣпĭ, kъȣtîndȣ opbeщte пe femeea чe iȣbim, пe apȣпkъm în mijlokȣlȣ ȣпeĭ soцietъцĭ kopȣпte, щi iatъ-пe de o datъ пe мapџinea abisȣlȣĭ. Пepikolȣlȣ este iпeвitabilȣ; ȣпele kapaktepe maĭ debile kadȣ întp'în-sȣl, пe maĭ пȣtîndȣ a se sȣsцine, iap altele, вiktime щi maĭ infoptȣпate, skъпîndȣ, fȣgȣ вeцetîndȣ пe пъmîntȣ, щi пpelȣпцindȣ-щĭ kinȣlȣ чe a pefȣzatȣ d'a-lȣ întpepȣпe de mȣltȣ! — Amopȣlȣ, amiче, пȣ se kȣвine de kît ачelop oameпĭ пpiпeleцiaцĭ kape щtiȣ sъ пpofite de dînsȣl; чeĭ slabĭ kad maĭ nainte d'a se bȣkȣpa de el!.. Teme-te de a пȣmi amopȣlȣ o пasiȣпe mikъ, kъчĭ el este чelȣ maĭ пȣtinte aцentȣ kape пe împiпџe kъtpe lȣminъ щi adeвъpȣ; щi kît de пȣцinĭ sînt aчeia kape, simцindȣ-lȣ, a pekȣпos-kȣtȣ totȣ de o datъ щi пȣtepea lȣĭ! Eȣ, amiче, am înчep-katȣ aчeasta, щi daka вpaцele mele aщa de debile, aȣ пȣ-tȣtȣ sъ dea moaptea, kaȣza este k'aȣ fostȣ întъpite de dîn-sȣl. Щi daka am fȣцitȣ din lȣme, dispпeцȣindȣ femeea mȣпdanъ, kpedeaĭ tȣ kъ amopȣlȣ meȣ a пepitȣ пentpȣ e-tepnitate? Șokoteam, afektam de a kpede aчeasta, dap în вane, amiче, kъчĭ flakъpa sa kpeщte din zi în zi în sпi-pitȣlȣ meȣ; ȣпȣ tiпȣ пepfektȣ de fpȣmȣseцe e totȣ d'aȣпa пpezinte în imaџinaцiȣпea mea: iatъ dap o femee de kape пȣ tpeбȣe sъ te maĭ temĭ. — Щi de mъ intepesъ akȣm soapta aчesteĭ пekȣпoskȣte, пȣ kat щi amopȣlȣ eĭ, чi вoesk пȣmaĭ a-ĭ împȣцina sȣfepiпцele kape a pedȣs-o la astъ estpemitate. Fpȣmȣseцea sa îmĭ deщteaпtъ пiщte pesȣвe-пipe misteпioase, щi mъ faчe sъ kompъtimesk kȣ dînsa, sъ o ajȣtȣ, de se пa пȣtea, sъ o konsol, sъ o skaп din пepikolȣlȣ în kape a kъzȣtȣ, щi s'o peîntopk la familia eĭ!

kъчї, чine щie, noate kъ пъpinцї sъї înшї вop da moap-
tea, disпepaцї d'a o maї гъsi!... O! ajȣtъ-mъ, iȣbite tatъ, ajȣtъ-mъ sъ fak шi eȣ binele пe kape tȣ-lȣ npaktічї kȣ atîta sîntitate!...

Вълpînȣlȣ. peпeктîndȣ entȣsiasmȣlȣ lȣї Aldo, îlȣ înkȣpaџiъ, npomiџîndȣ-ї peazъmȣlȣ sъȣ; anoї se petpase.

X.

În timпȣlȣ acesta mȣлцї din tpȣпa lȣї Bpaв se aшezase la ȣmbpa sїkȣfoшilop sъlвatiчi; întp'o ӂpȣпъ epa вopba despe kȣtape tpadiцiȣne, despe kȣtape mȣnte ȣnde a pъtъчitȣ kȣtape Doamnъ kȣ fiȣlȣ eї, despe npъпastia ȣnde asnîpleaȣ Handȣpiї пe Tъtapї! sȣblimъ noezie a ȣnȣї nonolȣ ӂemîndȣ, чe nȣ гъseшte konsolape de kît în tpekȣtȣ, adȣkîndȣ-шї aminte de epa sa fepiчitъ, de вiktopiile pe-nȣptate de stpъmoшiї sъї чe sӂȣdȣipъ lȣmea!

Întp'altъ ӂpȣпъ se deskpia fpȣmosȣlȣ lop tpiȣmfȣ, kȣm a datȣ ӂoanъ ȣnȣї kъпitanȣ, kȣm a sbȣpatȣ kanȣlȣ kȣtъpȣia шi-lȣ înȣîpteа în sȣliцa sa, kît de tape bъӂase ӂpoaza întp'înшiї, шi чe dezopdine epa în fȣӂa lop. Se konsȣltaȣ kȣm tpebȣe sъ se noapte în вiitopȣ, jȣpaȣ ȣnȣl altȣia kpedinцъ шi kъ se вop апъpa peчinpokȣ. Alцiї nlînџeaȣ noвestindȣ mizepiile чe kъzȣse пe biata Цapъ, skoteaȣ în entȣsiasmȣlȣ lop sъbiile, шi înkpȣцiшîndȣ-le, apîdikaȣ anateme kontpa infamȣlȣї чe вa kъta sъ tpъiaskъ maї nainte de a se libepa!

Aчeasta epa npinчinala lop okȣпaцiȣne maї în toate zilele! Sȣblimȣ esemnlȣ de вiptȣtea moшilop noшtpi, шi de kȣpaцiȣlȣ lop natpiotikȣ! Noї însъ fiї aї aчelȣia-шї пъmîntȣ ka шi dînшiї, nȣtȣt-am o datъ чelȣ nȣцinȣ sъ imitъm faptele lop? Dap чe e dpeптȣ, nentpȣ чe atîta kon-

fsziσne, sъ ne stpikъm liniшtea шi nelpečepile noastpe, kînd noĭ nσ pσtem face nimikŏ?... — Dap пače воъ, шi kъtaцi-въ de odixnъ, kъčĭ eŏ mъ întopk iapъ la ačeia че nσ le плъчea aшa de mσltŏ penaosσlŏ.

XI.

Чinčĭ zile tpeksse aksm de kînd Врав tpiσmfase întp'o lσntъ aшa de inegalъ; de че nσ pσtea el sъ maĭ превазъ шi че i se препаръ în viitopŏ! Чea maĭ mape napte din вσlnepaцĭ pedobîndipъ viaцa, iap čeilalцĭ se îngponapъ kσ mape onoape. Întpistapea че se simцea pentpσ niepdepea atîtop soцĭ-de-apme, fσ komnensatъ kîшtigîndŏ iapъ пe Aldo, kape шtiσse sъ sσbjσцe atît de mσltŏ inimile în kît viaцa lσĭ epa viaцa tσtσlop. — Вътpînσlŏ, împpeσnъ kσ dînsσl, se dσse în kamepa вečinъ, din naintea nekσnoskσteĭ kape se întpemase oape-kσm, шi-шĭ simцea maĭ mσltŏ saŏ maĭ пσцinŏ поziцiσnea în kape se afla.

Aldo, invitatŏ de dînsa, шedea пe σnŏ skaσnŏ апpoaпe de natσlŏ sъŏ, kînd ea se adpesъ kъtpe el: „Шi пentpσ че nσ-mĭ spσneцĭ adeвъpata kpimъ nentpσ kape m'aцĭ înkisŏ aičĭ? че am fъkσtŏ eŏ de-mĭ ръпiцĭ mijloačele de a tpъi libepъ?... D-zeσle! nσ kσm-вa kъzσt-am în mîinĭ de bandiцĭ? tpimite-вeĭ tσ σpцie пeste σpцie asσпpa σneĭ inočente? — O! skъпaцi-mъ stpeinilop.... daka a maĭ ръmasŏ în inima воastpъ o mikъ skintee de komnъtimipe, atingъ-въ lakpimile σneĭ infoptσnate, шi daцi-mĭ, kiap în kontpa opdinσlσĭ пpoвidenцialŏ, ačeea че-mĭ aцĭ ръпitŏ!“

Dσpepea eĭ fъkσ sъ lъkpimeze шi чeĭ dσoĭ amičĭ împpeσnъ kσ dînsa. Апoĭ Вътpînσlŏ, dσпъ че-ĭ deskonepi totŏ, spσindσ-ĭ stapea în kape a gъsit-o soцiĭ lσĭ, gpoaza шi шipapea че le-a kaσzatŏ o femee nobilъ, kσ вestimentele sfîшiate, pъtъčitъ шi fъpъ pesnipape пe ačele чine

пpea papȣ kъlkate de omȣ, adъogъ în fine: „Kînd te-am adȣsȣ пe bpaцe aчilea, epaĭ ka шi moaptъ; tȣ n'aȣzeaĭ, nȣ вedeaĭ nimika, epaĭ fъpъ simцipe. Ne-am lȣntatȣ kȣ toatъ bȣna-воinцъ ka sъ te skъпъm; am воitȣ, epa o datopie a noastpъ ka sъ-цĭ dъm вiaцa de kape ne îndoeam, шi iatъ în fine sпepanцa noastpъ s'a pealizatȣ.“

Aldo tepminъ aчeea чe înчepȣse Вълpînȣlȣ. „Nȣ te teme de nimikȣ, jȣпъ konilъ, îĭ zise el; libeptatea o aĭ шi akȣm, шi de пe пȣmeшtĭ bandiцĭ, aflъ kъ singȣpa noastpъ kȣlпъ e kъ am fȣцitȣ denapte de soцietatea чe пoate kъ a kontpibȣitȣ mȣltȣ la disпepapea ta. Aĭ dpeп-tate a пe blestema, kъчĭ цĭ am pъпitȣ ȣпȣ bine пe kape îlȣ dopeam шi eȣ atîta de mȣltȣ: цĭ am datȣ вiaцa пe kape o ȣpъшtĭ! Kȣ toate astea iaptъ-пe de am îmпlinitȣ astъ datopie пe kape o kpedeam sakpъ; tȣ eшtĭ libepъ akȣm, шi поцĭ sъ-цĭ aleцĭ soapta пe kape o пpefepĭ.“

— „Nȣ kȣm-вa este ȣпȣ вisȣ aчeea чe aȣz, zise пekȣпoskȣta? astъ вoчe mъ konsolъ, шi-mĭ pedъ sпe-panцa пepdȣtъ de atîta timпȣ!... O soцietate! eȣ n'am gъsitȣ înkъ în sînȣlȣ tъȣ oamenĭ kȣ цenepozitate, înkpede-mъ-воiȣ eȣ akȣma în fiĭ tъĭ, kînd sînt gonitъ de tine, шi de fȣpopile ȣпeĭ mȣlцimĭ înekatъ în kopȣпцiȣпe?... Dap lȣпцĭ fȣpъ sȣfepinцele mele, шi пoate kъ în fine am ajȣпsȣ пe ȣпȣ пъmîntȣ-пapadisȣ, ȣnde sъ gъsesk пi-шte sfъpîmъtȣpĭ, apȣпkate de ȣpaganele soцiale, kape maĭ konsepвъ amopȣlȣ шi пietatea. Пpin aste lokȣpĭ însъ, пpin aste пpъпastiĭ, sъ se afle oape oamenĭ kape sъ kompъ-timeaskъ, sъ mъ ajȣte, sъ-mĭ dea вiaцa, пe kînd în mij-lokȣlȣ ȣпȣĭ opaшȣ ap fi tpebȣitȣ sъ kaz zъkîndъ пe stpade, шi пoaptea sъ fiȣ mînkȣpea kîinilop flъmînzĭ?... Gpaцie, nobilĭ stpeinĭ, пentpȣ tpȣdele чe в'am kaȣzatȣ! dap sпȣ-пeцi-mĭ daka пȣ sînt înшelatъ, saȣ daka agoniile sпipitȣ-lȣĭ meȣ mъ fak sъ mъ îndoesk!“

Кълtъtȣpa. вочеа, tolȣ kopпȣlȣ îĭ tpemȣpa, къчĭ se ведеа singȣpъ. În mijlokȣlȣ ȣпop slpeinĭ, шi se gîndea la tpekȣtȣ че epa пentpȣ dînsa o imaџine вie a вieџeĭ sale tȣpmentatъ de dȣpepĭ пepпetȣĭ. Dap femeea пȣpta kȣ dînsa шi'n пепopочipe пȣtepnika sa apmъ, шi ea пȣtȣ sъ sȣbjȣџe пe ачеia че o askȣltaȣ. Astfelȣ Aldo sȣfepea împpȣnъ kȣ Вътpînȣlȣ, шi abia пȣtȣ sъ-шi kȣpme dȣpe-pile lop шi sъ вopbeaskъ ачелеi infopтȣnate: „Nȣ te maĭ îndoi, jȣnъ konilъ, къчĭ Dȣmnezeȣ te tpimise ачилеа ka sъ nȣ kazĭ пe mîna вр'ȣnop oamenĭ ka ачеia de kape aĭ fȣџitȣ. Noĭ, askȣnшi ачилеа, de шi eвitъm opĭ че întîlnipe, opĭ че kontaktȣ kȣ lȣmea, шi desekъm nȣmaĭ kîte odatъ пȣnga ачелȣĭ aвȣtȣ ka sъ пȣtem tpъi. nȣ fopmъm kȣ toate astea o tpȣпъ omȣчidъ, чi din kontpa aпъpъm, skъпъm пe infopтȣnaџĭ, îĭ konsolъm шi le пpomitem kъ o datъ îĭ вom faче fepiчiџĭ. Tȣ eштĭ ȣna din ачеle fiinџe; dȣpepea, kinȣpile tale sînt maĭ mapĭ de kît ale lop, шi kȣ atît maĭ mȣltȣ пpetinde opĭ че sakpifiчiĭ вoeштĭ a-џĭ faче, къчĭ da-topiile kъtpe omenime, пe opdonъ a te askȣlta. Spȣпe daka вoeштĭ a-џĭ ведеа iapъ пъpinџiĭ, saȣ daka dopeштĭ a te afȣnda în dezeptе ka sъ tepminĭ akolo o вiaџъ atît de mizepabilъ!...“

Lakpimele nekȣnoskȣteĭ kȣpџeaȣ în abȣndenџъ пpi-вindȣ пe Aldo, askȣltîndȣ sakpifiчiele че вoia sъ fakъ пen-tpȣ dînsa, шi пъpea kъ admipъ desfigȣpata lȣĭ fpȣmȣseџe, шi ȣnȣ obpazȣ ofilitȣ aшa de timпȣpiȣ. Apoĭ, пe kînd Въ-tpînȣlȣ o konsola пpin вopbele lȣĭ bibliче шi lъȣda mize-pikopdia diвinъ, ea pidikîndȣ-шĭ пletoasele eĭ џeпe че se îngînaȣ în lakpimĭ, aшa se adpesъ kъtpe Aldo: „Da, slpeine, nȣ maĭ mъ îndoesk akȣm desпpe ачеа пȣtepe infinitъ че am disppeџȣit-o amapȣ! Pъtъчitъ пeste mȣnџĭ, alepgîndȣ akolo ȣnde azapdȣlȣ mъ apȣnka, kъzîndȣ în fine moaptъ пe ачеle чime obskȣpe, omnipotenџa lȣĭ kon-

sepвase aчilea oamenĭ kape sъ npeîntîmnine пeipea mea! Шi чe pekomnense ap пȣtea sъ egale nobila вoastpъ binefaчepe? Eȣ пȣ вoiȣ пȣtea fi ingpatъ kъtpe aчeia чe s'aȣ intepesatȣ de вiaцa mea, шi kape se esпȣn пȣmaĭ ka sъ anepe пe infoptȣnaцĭ! — Kȣ toate astea abandona-вoiȣ lotȣlȣ пentpȣ lȣme, saȣ lȣmea пentpȣ mulцĭ oamenĭ чe-ĭ вisa adesea debila mea imaцinaцiȣne?... O ieptape, nobilĭ stpeinĭ, вedepea mĭ se întȣnekъ, mъ pъtъчesk!...“ шi pekъzȣ пepdȣtъ пe kъпъtîiȣlȣ sъȣ.

Aldo konsȣmatȣ, kъzȣ în aчelea-шĭ dȣpepĭ ka шi dînsa; abia se întoapse în kamepa sa sȣsцinȣtȣ de bpaцele Въlpînȣlȣĭ.

XII.

De akȣm înainte aчeшtĭ пȣoĭ amiчĭ se вizitaȣ maĭ desȣ, шi konвopbeaȣ mȣlte ope împpeȣпъ. Kȣ toate aчestea epa întpe dînшi o timiditate neînцeleasъ; okiĭ lop, kînd se întîlneaȣ fъpъ de вeste, kъtaȣ a se askȣnde, шi se întopчeaȣ penede asȣпpa altȣĭ obiektȣ. De mȣlte opĭ palida lop faцъ se kolopa de aчelȣ pȣmenȣ alȣ inoчenцeĭ, шi niчĭ ȣnȣl dintp'înшi пȣ пȣtea înцeleцe mistepȣlȣ aчesteĭ temepĭ: пoate kъ epa amopȣlȣ чe-ĭ tȣpmenta, dap inima lop sdpobitъ pefȣza akȣm tȣpmentele lȣĭ. Opĭ kȣm însъ pепaosȣlȣ fȣцise de Aldo, шi deasa вedepe a aчesteĭ nekȣnoskȣte îĭ peimпpimase în memopie tabloȣlȣ kinȣpilop sale. Fpȣmȣseцea, kapaktepȣlȣ eĭ, îlȣ fъчea sъ mediteze пonцĭ întpeцĭ, шi sъ-шĭ blesteme opa în kape a въzȣt-o; spȣindȣ dpeptȣ, astъ femee mistepioasъ ajȣnsese sъ okȣпe ȣпȣ lokȣ ppimapiȣ în inima lȣĭ Aldo, kape kъta kȣ toate astea mijloaчe s'o fakъ a se întoapчe în lȣmea din kape a fȣцitȣ. Dap ambiцȣitatea kȣ kape se

esпpimase biata jȣnъ asȣпpa aчestei чestiȣnĭ, epa ȣnȣ ob-
stakolȣ чe-lȣ oпpea d'a-ĭ sпȣne dipektȣ oпiniȣnea sa; el fъчea adesea alȣziȣnĭ, fъpъ însъ a înainta maĭ mȣltȣ.

Întp'o zi nekȣnoskȣta înцelegîndȣ skoпȣlȣ lȣĭ Aldo, lъsîndȣ la o пapte пȣdoapea, singȣpȣlȣ вълȣ alȣ inoчenцeĭ, fъpъ sъ-шĭ konsidepe вiitopȣlȣ пentpȣ kъ se înвъцase kȣm tpebȣe a mȣpi, ĭĭ zise: „De чe nȣ m'aцĭ lъsatȣ sъ mop пe aчele чime, daka aвeaцĭ de gîndȣ a deskoпepi pefȣ-цiȣlȣ meȣ, шi a mъ tpimite sъ mop kinȣitъ în infepnȣlȣ din kape abia пȣtȣsem skъпa? De aцĭ aвȣtȣ пietatea a-mĭ da вiaцa, пpetindeцĭ oape s'o въ плъtesk atîta de skȣmпȣ? O, nȣ! deskatenaцĭ-mĭ maĭ bine вoĭ sпipitȣlȣ d'aчeastъ пoвapъ, de kît sъ intpȣ din nȣoȣ în mijlokȣlȣ aчelop ȣpa-gane чe 'n timпȣ de dȣoъ-zeчĭ de anĭ mĭ a otpъвitȣ fiinцa. Nikъepĭ nȣ am gъsitȣ ȣnȣ omȣ asemenea вoъ, de чe dap вoiцĭ a abȣza de nobilitatea вoastpъ, îmȣlцindȣ kȣ mine nȣmъpȣlȣ вiktimelop чe se adaogъ în fie-kape zi? Nȣ, ni-kъepĭ nȣ maĭ poчiȣ tpъi, kъчĭ nikъepĭ nȣ am gъsitȣ вip-tȣtea de kît aчi! De nȣ mъ пpiimiцĭ însъ în mijlokȣlȣ вos-tpȣ, de въ inkomodъ o femee infoptȣnatъ шi nȣ o lъsaцĭ sъ ia пapte, sъ se espȣe la toate пepikolile чe въ ame-ninцъ, atȣnчĭ, oamenĭ чe afektaцĭ a въ deosebi de semeniĭ вoштpi, daцĭ-mĭ чelȣ пȣцinȣ libeptatea чe-mĭ aцĭ пpomisȣ k'o am d'a-mĭ aleцe soapta пe kape o пpefep!“

Aldo kpedea kъ este ȣnȣ вisȣ aчeea чe aȣde, шi nȣ пȣtea sъ înцeleagъ daka în adeвъpȣ este o femee a-чeia kape-ĭ вopbeшte; kpeskȣtȣ în mijlokȣlȣ lop, el le stȣdiase пatȣpa шi пpea пȣцinĭ oamenĭ le kȣnoшtea ka dînsȣl. Шtia kъ niчĭ o datъ femeea nȣ kade în asemenea estpeme, шi kъ se mȣlцȣmeшte maĭ bine a sȣfepi tъkîndȣ amapa eĭ soaptъ. Dap detepminapea nekȣnoskȣteĭ, aчelȣ kȣpaцiȣ temepapiȣ, nekomпatibilȣ kȣ konstitȣцiȣnea sa, îlȣ fъkȣ sъ se îndoiaskъ, шi sъ вazъ kît de пȣцinȣ kȣnoskȣse

el aste inimĭ че пot mepџe de la amopȣ пînъ la kpimъ. Kȣ kît însъ se înkpedinцa maĭ bine de pealitatea femei че авеа înainte-ĭ, шi-ĭ pekȣnoшtea sȣпepiopitatea, kȣ a-tît începȣ sъ se teamъ de dînsa, шi sъ se ĝîndeaskъ шi maĭ mȣltȣ kȣm ap depъpta-o de lîngъ el. Dap ambiцiȣnea lȣĭ Aldo nȣ lъsъ aste temepĭ sъ kpeaskъ, шi amopȣlȣ sъȣ пpoпpiȣ nȣ-ĭ пȣtȣ пepmite o asemenea slъbiчiȣne.

„Ръmîĭ dap, îĭ zise el, în mijlokȣlȣ nostpȣ; noĭ sîntem infoptȣnaцĭ ka шi tine, dap веĭ ĝъsi aчilea ш'amiчĭ, шi пачe шi totȣ че dopeшtĭ. — De воeшtĭ îцĭ воiȣ fi fpate, шi Вътpînȣlȣ ва fi пъpintele tъȣ."

Oki nekȣnoskȣtei se îngînaȣ akȣm în lakpimĭ; ea пpiвea пe amikȣlȣ sъȣ шi nȣ пȣtea sъ-ĭ вopbeaskъ. Aпoĭ Aldo se вedea bine kъ e tȣpbȣpatȣ, el nȣ kȣnoшtea înkъ пe aчeea че o nȣmi sopa sa, шi kȣ toate astea пpiвindȣ-o... dap epa вp'ȣпȣ вisȣ, вp'o ilȣziȣne че-lȣ tȣpmenta.

XIII.

De la o вpeme jȣna nekȣnoskȣtъ înчeпȣse sъ stpъbatъ въile ш'aчele liвezĭ fpȣmoase че se întindeaȣ пe koastele lop. Ea epa maĭ totȣ d'aȣna singȣpъ în пpeȣmblъpile sale, шi de mȣlte opĭ mȣnцiĭ saȣ stelile fъpъ maptope la dȣpepile eĭ; nȣmaĭ aчilea пȣtea sъ admipe în liniшte fpȣmȣseцea natȣpiĭ, sъ întîpzie maĭ mȣlte ope fъpъ sъ se teamъ de nimenĭ, fiindȣ kъ nȣ epa în mijlokȣlȣ soцietъцiĭ, чi пe ȣпȣ пъmîntȣ inkȣltȣ lokȣitȣ de *bandiцĭ!*

Întp'o zi ea eшi пpea de dimineaцъ, шi alepĝъ kъtpe шtejapȣlȣ sȣbt a kъpȣia ȣmbpъ se odixnea adesea; dap kît de mape fȣ sȣpпpindepea sa kînd zъpi lîngъ tpȣnkiȣlȣ aчestȣĭ apbope пe amiчi sъĭ! Ea mepse d'a dpeptȣlȣ la dînшiĭ шi пlinъ de вeselie le zise: „Nȣ e aшa kъ a-

mika boastpъ nš s'a înшelatš în alецереа че а fъkstš?"
Aldo însъ abia пstš sъ-шi askšnzъ înlpistapea, пînъ ачi el nš вoрbise Bъtpînslši de kît de dînsa: воеа sъ afle sekpetslš aчestei feliцe misterioase, шi пpin че azapdš венise еа пе ачеї mвnцї.

Aldo îшї înъbšшise destsl dopinцele ka sъ maї поаtъ pъbda; akšm sosise timпslš, шi kš o воче timidъ o psgъ sъ-i sпsе kasza emigpaцisnii шi a sšfepinцilop sale. Dap че вълš negps se destinse пе faцъ-i aszindš ачеasta! kšm пepdš de pепеde alegpeцеа че simцise la astъ întîlnipe пе-aшtentatъ! — „O! kît de пenibilš este a пе adšче aminte d'šnš tpekstš dšpepos, le zise еа, dap вoї dopiцї, a-шtentaцї de mšltš timпš ачеasta, amiчi meї, шi datopia mea este a пš въ askšnde nimikš din kîte am sšfepitš."
Апоi dšпъ o mikъ паszъ, ka kъm ap fi вoitš sъ-шi oпpeaskъ kspsslš emoцisnilop sale, aшa înчeпš:

„Epam înkъ konilъ, amiчi meї, kînd pъmъsciš fъpъ tatъ, пе mîinele snei sъpmane mšme, a kъpia snepanцъ epa snš fpate че maї aвeam. Astъ піepdepe mъ fъkš sъ sšfep, dap dspepile mele tpekspъ neste пsцinš, шi epam fepiчitъ în inoчenцa mea. Toцї mъ isbeaš, mъ îmbpъцiшaš, шi eš le sšpîdeam la toцї, шi toatъ lsmea mъ mslцsmea...

„De че пš mspiiš eš în ачеа etate kînd вedeam пš-maї Fpšmosslš, шi kînd m'aшї fi desпъpцitš пlîngîndš de lsmea în kape tpъiam! kъчї пsmaї în anii konilъpiї пstem ziчe kъ вieцsim, iap de aчi înainte îngpeseт пъmîntslš kš kinspile шi lsntele noastpe!

„Dap aniї se îmslцeaš, шi împpesпъ kš dînшiї kpeшtea шi melankolia mea. Eš пepdeam din че în че ачelš aepš alegps че пlъkuse atît de mšltš, шi inima mea, înчetîndš de a maї fi sbspdalnikъ, isbea maї mšltš singspъtatea. Lsmea înчeпš a fsцi de mine, шi eš o eвitam

kît se pstea maĭ mslts. — O! amiчi meĭ, eš fъчeam aчeasta fiind-kъ înчepssem a o ksnoaшte шi a simцi mizepiile eĭ. — Dap de чe ns psteam шi eš a mъ ppinde în xopa lop ka sъ danц пe senslkpele epoilop noшtpi, шi, amestekîndз-mъ ks dînшi, sъ gsst din aчele плъчepĭ infame?... Daka în omenime mizepia e sniвepsalъ, de чe se maĭ gъseskš fiinцe kape simtš dspepile eĭ? — O, amiчi meĭ! kîte pele ns am въzstš în lsme, шi kîte inimĭ jsne ns s'aš sskatš maĭ nainte de timпš!...

„Ks toate astea вoeam sъ gъsesk sp'snš mijlokš de distpakцisne, шi alepgam adesea in saloane ka sъ skan de tedisls чe mъ konssma; dap aчilea ns gъseam de kît o mslцime ignopentъ kape se întpeчea sъ-шĭ apîte fpiвolitatea шi вiцiile sale: — nenopoчipe aчelsia чe-шĭ katъ sltimsls pefsцiš în asemenea lokspi! — Astfelš dspepile mele kpeшteaš шi maĭ mslts kînd intpam în mijloksls aчelop adsnъpĭ kopsnte, шi xotъpîiš a tpъi izolatъ de lsme шi sъ eвitš opĭ-чe kontaktš ks ea.

„Dap silinцele mele fъpъ вane; kpeшteam, amiчi meĭ, шi o pasisne пstepnikъ se deшtenta în mine; Ameps1š înчeps sъ-шĭ ppomiцъ niшte zile maĭ senine, шi kpedeam kъ, pepsonifikîndš întp'snš singspš omš toatъ fepiчipea чe aшĭ fi pstвtš aшtenta, sъ sit чel-laltš pestš de lsme ka sъ ns maĭ fiš jsdekъtopsls eĭ!... Dap Fatalitatea epa detepminatъ a mъ spmъpi opĭ snde, шi a mъ faчe nekontenitš вiktima nesaцislsĭ sъš! kъчĭ вissls asta fs nsmaĭ de o zi, шi otpaвa чe mъ apse îndoi pъsls de kape mъ topeam.

„Eš înчepsiš sъ simц de snš jsne чe kpedeam kъ kompъtimeшte ks mine, kape de maĭ mslts timпš пъpea kъ ssfepъ, kъ se intepesъ de soapta mea, шi kape afekta kъ fsцe шi dispeцsieшte lsmea; de snš jsne чe пъpea kъ mъ adopъ zioa шi noaпtea în вisele lsĭ. Dap îmĭ

tpebȣi пȣцinȣ timпȣ ka sъ kȣnosk пe aчestȣ omȣ пepfidȣ, шi'n ȣpmъ a-lȣ disпpeцȣi amapȣ!... disпpeцȣlȣ însъ пe îmȣlцeшte kinȣpile, шi eȣ simцeam kъ sînt aпpoaпe de mopmîntȣ.

„În mijlokȣlȣ aчestei noпцi obskȣpe kînd, împinsъ de ȣpaganele чe se lȣntaȣ în mine, epam aпpoaпe de abisȣ, ȣnȣ omȣ mъ oпpi de a kъdea întp'însȣl, ȣnȣ amikȣ чe mъ iȣbea шi пe kape nȣ ȣtiȣsem a-lȣ пpeцȣi destȣl!..."

Aчi nekȣnoskȣta se oпpi, oiki sъi întîlni пe ai lȣi Aldo, шi ȣъpsîndȣ kîte-ȣa lakpimi peînчeпȣ:

„Dȣmnezeȣle! tȣ чe nȣ-mi ai akopdatȣ de kît dȣpepea, de чe nȣ-mi ai lъsatȣ чelȣ пȣцinȣ пe aчelȣ amikȣ, kъчi nȣmai kȣ dînsȣl aшi mai fi пȣtȣtȣ tpъi?... Kîte lakpimi nȣ a ȣъpsatȣ el ȣъzîndȣ-mъ sȣfepindȣ! de kîte opi lipa, sȣbt deцetele lȣi, nȣ a пlînsȣ dȣpepile mele! шi eȣ, ȣîndȣtъ de toцi, nȣ mъ înkpedeam întp'însȣl, mъ îndoeam de amopȣlȣ sъȣ, шi mъ intepesam пȣцinȣ de soapta чelȣi чe sȣfepea ka шi mine; пe kind el, ȣoindȣ a mъ faчe fepiчitъ, fъчea sakpifiчii пe kape le-am aflatȣ пpea tîpziȣ! — Ingpatitȣdinea fȣ kaȣza nenopoчipilop mele!..."

Aldo tpesъpi la aчeste ȣopbe. „Ei bine, zise el, шi чe s'a fъkȣtȣ aчelȣ jȣne infoptȣnatȣ, nȣ kȣm-ȣa a mȣpitȣ?..."

„Nȣ, amikȣlȣ meȣ, kontinȣi nekȣnoskȣta; aчelȣ sȣfletȣ nobilȣ, fъpъ a mъ nȣmi ingpatъ, mъ konsola totȣ d'aȣna sпȣindȣ-mi kъ dȣpepea e elementȣlȣ nostpȣ, шi kъ nȣ tpebȣe sъ ne disпepe fȣpopile ei, чi sъ pîdem de dînsa ka шi de mizepiile aчelopa чe ne înkonjȣpaȣ. Пpeчeptȣlȣ sъȣ fȣ sȣblimȣ, dap el tȣ чelȣ dintîiȣ kape lȣ a ȣiolatȣ! Disпepatȣ de a gъsi amanta чe kъȣta fpȣmosȣlȣ sъȣ idealȣ, indignîndȣ-se asȣпpa ȣnei amiчe чe nȣ mai пȣtea komпъtimi kȣ nimeni din kaȣza sȣfepinцelop sale, el mъ abandonъ, шi nȣ ȣoi sъ mai aȣzъ de nȣmele meȣ!...

„Atȣnчi eȣ pъmъseiȣ stpeinъ, stpeinъ în mijlokȣlȣ